

**Sprawozdanie z działalności
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Zielonej Górze**
(część I)

**Sprawozdanie z działalności
Regionalnej Komisji Orzekającej**
(część II)

i

Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych
(część III)

w roku 2010

Zielona Góra 2011

Część I

Działalność Regionalnej Izby Obrachunkowej

I. Organizacja i zasady działania Izby

1. Zadania, zasięg terytorialny i struktura organizacyjna Izby

Regionalne izby obrachunkowe są państwowymi organami nadzoru oraz kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych nad samorządem terytorialnym wykonującym zadania publiczne na rzecz wspólnot lokalnych i regionalnych, związków komunalnych i stowarzyszeń, samorządowych osób prawnych, a także innych podmiotów w zakresie wykorzystania przez nie dotacji przyznawanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego (jst).

Podstawowymi aktami prawnymi określającymi ich pozycję ustrojową i funkcjonalną są Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.¹ (art. 171) i ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych². Konstytucja RP stanowi, iż izby są organami nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych. Nadzór ten sprawowany jest na podstawie kryterium legalności. Ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych określa zadania, zasady działania i organizację izb. Reguluje proces postępowania kontrolnego, ustala obowiązki pracowników wykonujących czynności kontrolne oraz przysługujące im prawa, a także stanowi o kompetencjach izb w zakresie nadzoru.

Kompetencje i zadania izb wynikały również z ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ (uofp) oraz ustaw regulujących ustrój samorządu terytorialnego⁴ w Polsce.

Do ustawowych zadań Izby, wynikających z ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, należą:

- nadzór nad działalnością jst i ich związków w zakresie spraw finansowych określonych w art. 11 ust. 1 ustawy,
- przeprowadzanie kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy,
- wydawanie opinii w sprawach wymienionych w art. 13 ustawy,
- udzielanie wyjaśnień w trybie art. 13 ustawy,
- prowadzenie działalności informacyjnej, instruktażowej i szkoleniowej w zakresie objętym nadzorem i kontrolą,
- kontrola formalna i rachunkowa sprawozdań z wykonania budżetów jst oraz wniosków o przyznanie części rekompensującej subwencji ogólnej,

¹ Dz.U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.

² t.j. Dz.U. z 2001 r., nr 55 poz. 577 z późn. zm.

³ Dz.U. z 2009 r., nr 157, poz. 1240 z późn. zm.

⁴ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.); ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.); ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.).

- rozpatrywanie spraw dotyczących powiadomień przez skarbnika o przypadkach dokonania kontrasygnaty na pisemne polecenie zwierzchnika,
- opracowywanie raportów o stanie gospodarki finansowej na podstawie wyników działalności nadzorczej, kontrolnej i opiniodawczej, w razie potrzeby wskazania organom jst powtarzających się nieprawidłowości lub zagrożenia niewykonania ustawowych zadań,
- opracowywanie analiz i opinii w sprawach określonych,

Do zadań izby, na podstawie odrębnych przepisów, należą również:

- rozpatrywanie skarg i wniosków dotyczących działalności organów stanowiących jst – art. 229 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego⁵,
- sporządzanie, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁶, zbiorczych sprawozdań w zakresie operacji finansowych dotyczących należności i zobowiązań, państwowego długu publicznego oraz poręczeń i gwarancji funduszy celowych posiadających osobowość prawną, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (SP ZOZ), samorządowych instytucji kultury oraz samorządowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, otrzymanych od jst, które są dla tych podmiotów organem założycielskim lub nadzorującym,
- sporządzanie, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych na podstawie sprawozdań łącznych otrzymanych od jednostek samorządu terytorialnego sprawozdanie zbiorcze w zakresie operacji finansowych dotyczących należności, państwowego długu publicznego oraz poręczeń i gwarancji jednostek samorządu terytorialnego,
- przyjmowanie i przekazywanie sprawozdań sporządzanych, na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej⁷,
- sprawdzanie pod względem formalnym i rachunkowym prawidłowości przedłożonych przez gminy wniosków o przyznanie części rekompensującej subwencji ogólnej na wyrównanie ubytku dochodów, wynikającego ze zwolnienia z podatku od nieruchomości, sporządzonych na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobu ustalania i trybu przekazywania gminom części rekompensującej subwencji ogólnej na wyrównanie ubytku dochodów w specjalnych strefach ekonomicznych⁸ i przekazywanie ich do ministra właściwego do spraw finansów publicznych,
- udostępnianie i publikowanie, na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej⁹, w urzędowym publikatorze teleinformatycznym, Biuletynie Informacji Publicznej, informacji publicznych dotyczących działalności regionalnych izb obrachunkowych w zakresie określonym ustawą,
- przyjmowanie i przekazywanie do Ministerstwa Finansów skonsolidowanych bilansów jst, sporządzanych na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jst oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych¹⁰.

⁵ Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.

⁶ Dz.U. z 2010 r., Nr 43, poz. 247.

⁷ Dz.U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.

⁸ Dz.U. z 2004 r. Nr 65, poz. 599 z późn. zm.

⁹ Dz.U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.

¹⁰ Dz.U. z 2006 r. Nr 142, poz. 1020.

W ustawie o regionalnych izbach obrachunkowych określono, iż izby są państwowymi jednostkami budżetowymi, nad działalnością których nadzór sprawuje minister właściwy do spraw administracji publicznej na podstawie kryterium zgodności z prawem. Organizacja wewnętrzna i zasady funkcjonowania izb wynikają z ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oraz rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie siedzib i zasięgu terytorialnego regionalnych izb obrachunkowych oraz szczegółowej organizacji izb, liczby członków kolegium i trybu postępowania¹¹.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze swym zasięgiem 106 jednostek, w tym:

- 81 gmin,
- 2 miasta na prawach powiatu,
- 12 powiatów ziemskich,
- 1 samorząd wojewódzki,
- 10 związków międzygminnych (w tym 5 związków funkcjonujących).

Organem Izby jest:

Kolegium izby (skład: Przewodniczący – Prezes Izby oraz 8 etatowych członków)

W Izbie funkcjonują:

- **Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej (WKGF),**
- **Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń (WIAiSz),**
- **Zespół Głównego Księgowego,**
- **Biuro Izby,** zapewniające obsługę administracyjną.

W strukturze izby działa **Zespół Zamiejscowy w Gorzowie Wlkp.**

Obsługę Kolegium, Komisji Orzekającej i Rzecznika dyscypliny finansów publicznych zapewniają odpowiednio stanowiska:

- **Obsługa Kolegium**
- **Obsługa Komisji Orzekającej**
- **Obsługa Rzecznika dyscypliny finansów publicznych**

2. Zatrudnienie i kwalifikacje pracowników

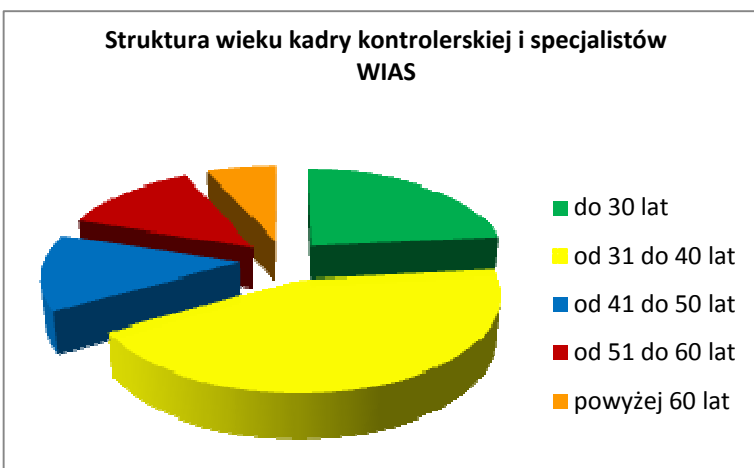
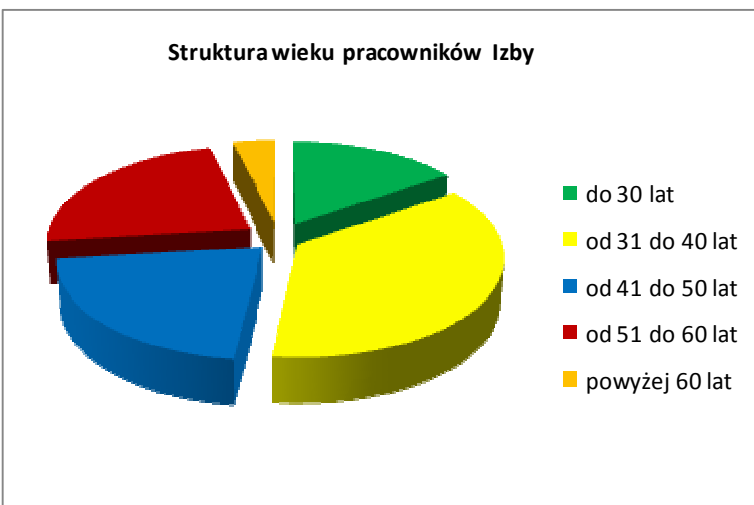
Zasady zatrudniania pracowników izb określają przepisy ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych i wydane na ich podstawie przepisy wykonawcze oraz przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych¹². W sprawach, które nie zostały uregulowane we wskazanych aktach normatywnych, stosowane są przepisy Kodeksu pracy.

Gwarancją prawidłowej realizacji przez Regionalną Izbę Obrachunkową ustawowych zadań są odpowiednie kwalifikacje i przygotowanie merytoryczne pracowników Izby.

Spośród zatrudnionych (na dzień 31 grudnia 2010 r.) 52 osób - 90,4% posiada wykształcenie wyższe (głównie w zakresie prawa, administracji i nauk ekonomicznych), z czego: 14 osób ukończyło specjalistyczne studia podyplomowe, 3 osoby posiadają tytuł radcy prawnego, 1 osoba jest w trakcie studiów doktoranckich, 2 osoby posiadają uprawnienia audytora wewnętrznego.

¹¹ Dz.U. Nr 167, poz. 1747.

¹² Dz.U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 z późn. zm.

Spośród 9 etatowych członków Kolegium – 1 osoba posiada wykształcenie ekonomiczne, 5 osób posiada wykształcenie administracyjne, 3 osoby – posiadają wykształcenie prawnicze (w tym 2 osoby z uprawnieniami radców prawnych).

Niemal 100% pracowników zatrudnionych w wydziałach WIAiSz i WKGF posiada wykształcenie wyższe, głównie ekonomiczne i prawno-administracyjne (wszyscy specjaliści WIAiSz i 95% inspektorów WKGF).

W skład Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych działających przy RIO Zielona Góra wchodzi łącznie 8 osób (Przewodniczący Komisji, Zastępca

Przewodniczącego oraz 6 Członków Komisji). Wśród 8 członków Komisji Orzekającej uprawnienia radców prawnych mają 4 osoby.

Obsługę Komisji i Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych zapewnia odpowiednio: Obsługa RKO oraz Obsługa Rzecznika (łącznie 2 etaty).

3. Podnoszenie kwalifikacji i szkolenia pracowników RIO. Realizacja projektu w ramach Działania 5.2. POKL

Pracownicy Izby kontynuujący naukę w roku 2010:

- studia doktoranckie 1 osoba;
- studia wyższe (w tym wyższe uzupełniające) 1 osoba;
- aplikacje radcowskie 3 osoby.
- studia podyplomowe 14 osób (w tym 13 w ramach Działania 5.2.POKL)

W roku 2010 pracownicy Izby uczestniczyli m.in. w szkoleniach dotyczących następujących zagadnień (realizowanych również w ramach projektu dofinansowanego w ramach działania 5.2. POKL):

- system zarządzania budżetami JST BeSTi@;
- warsztaty ACL;
- podatki i opłaty lokalne;
- zamówienia publiczne;
- wieloletnia prognoza finansowa;
- gospodarka finansowa jst (w tym najczęściej występujące nieprawidłowości);
- zasady udzielania pomocy publicznej;
- gospodarka nieruchomościami w jst;
- papiery wartościowe i obligacje komunalne;
- Lubuski Regionalny Program Operacyjny w 2010r.;
- dyscyplina finansów publicznych (w tym szkolenie dla członków RKO);
- biznesowe narzędzia walki z kryzysem (w ramach PO KL – EFS);
- finanse publiczne, zadania własne gmin;
- podatek dochodowy od osób fizycznych;
- zmiany w ubezpieczeniach społecznych.

Ponadto pracownicy Izby uczestniczą każdorazowo w szkoleniach realizowanych w ramach działalności szkoleniowej RIO z myślą o lubuskich jednostkach samorządu terytorialnego (tematyka szkoleń – Załącznik Nr 4).

W roku 2010 przedstawiciel Izby uczestniczył w organizowanym przez Ministerstwo Gospodarki wyjeździe studyjnym do Wielkiej Brytanii poświęconym zagadnieniom partnerstwa publiczno-prywatnego (doświadczenia, przykłady realizacji inwestycji, ryzyko, struktury kontroli i nadzoru, sposoby finansowania).

W roku 2009 Regionalna Izba Obrachunkowa zgłosiła projekt w konkursie w ramach Działania 5.2 „Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej” Priorytet V „Dobre rządzenie” Program Operacyjny „Kapitał Ludzki” ogłoszonym przez Departament Administracji Publicznej MSWiA, pełniący funkcję Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla Działania 5.2. Poddziałanie 5.2.3. (konkurs zamknięty dla RIO i SKO; nr konkursu 1/POKL/5.2.3/2009).

Projekt pt. „Efektywniej, sprawniej, skuteczniej – wzmocnienie potencjału i podnoszenie kompetencji kadr Regionalnych Izb Obrachunkowych w Szczecinie i Zielonej Górze” został pozytywnie oceniony przez Komisję Oceny Projektów i rekomendowany do dofinansowania. W dniu 23 października 2009r. podpisano umowę o dofinansowanie ww. projektu, łączna kwota dofinansowania 593.051,00 zł.

Projekt realizowany jest w partnerstwie (lider - RIO Zielona Góra, partner – RIO Szczecin). Projekt realizowany będzie w latach 2010-2012. Realizacja projektu rozpoczęła się z dniem 1 maja 2010r. W roku 2010 na realizację projektu wydatkowano 272.217,29 zł. Przy ograniczonych możliwościach finansowania szkoleń z budżetu Izby, realizacja projektu ma w tym zakresie podstawowe znaczenie, umożliwiając pracownikom rozwój kompetencji i podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Realizacja projektu (mimo pewnych trudności związanych z opóźnieniem w uruchamianiu środków) następuje zgodnie z harmonogramem określonym we wniosku o dofinansowanie. W roku 2010 zrealizowano 14 szkoleń w ramach modułu I „Samorząd terytorialny – aspekty prawne i finansowe” (7 szkoleń – lider, 7 szkoleń partner); szkolenie w zakresie systemu BeSTi@ (Moduły: Planistyczny, Sprawozdawczość, Raporty; 2 grupy – lider, 2 grupy - partner) oraz warsztaty w zakresie obsługi i wykorzystania programu ACL (1 grupa – lider, 1 grupa – partner). Ponadto rozpoczęto realizację zadań: studia podyplomowe oraz kursy językowe. Do udziału w studiach podyplomowych zakwalifikowano łącznie 26 osób (13 osób – RIO Zielona Góra, 13 osób – RIO Szczecin), zaś do udziału w kursach językowych 8 osób (5 osób – RIO Zielona Góra, 3 osoby – RIO Szczecin). Studia podyplomowe w ramach projektu realizowane są głównie na kierunkach dotyczących: finansów i rachunkowości budżetowej, kontroli finansowej, audytu i kontroli zarządczej oraz zamówień publicznych).

4. Współpraca z organami państwa i innymi instytucjami

Realizując ustawowe zadania RIO Zielona Góra współpracuje z wieloma organami państwa i innymi instytucjami.

Na podstawie sprawozdań, uchwał i zarządzeń jst, przedkładanych izbom w trybie nadzoru i kontroli oraz na podstawie badań ankietowych opracowywano analizy, zestawienia liczbowe oraz udostępniano zgromadzoną dokumentację wg potrzeb ww. podmiotom. Zadania te były wykonywane niezależnie od udzielania informacji na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz niezależnie od działalności informacyjnej w trybie przepisów ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W ramach współpracy przygotowywano m.in.:

- na potrzeby Narodowego Banku Polskiego – dane liczbowe dotyczące sytuacji finansowej jst kwartalnie za 2009 i 2010 rok;
- na potrzeby Ministerstwa Finansów – dane liczbowe, wynikające z projektów budżetów jst i projektów WPF na 2010r.; analiza błędów w systemie informatycznym, dotyczącym sporządzania sprawozdawczości;
- zestawienie zbiorcze w zakresie danych pochodzących ze sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych udostępnienie bilansów jst za 2009 rok na potrzeby Głównego Urzędu Statystycznego,
- dla senatorów i posłów – analiza gospodarki finansowej wybranych jst; informacja dotycząca wyników działalności kontrolnej i nadzorczej – wg indywidualnego zapotrzebowania.

Na wniosek policji udostępniano materiały i przygotowywano opracowania, dotyczące głównie wyników kontroli jst.

5. Współpraca międzynarodowa

Regionalne Izby Obrachunkowe począwszy od 2004 roku, przy akceptacji MSWiA, współpracują z niemieckimi Trybunałami Obrachunkowymi Landów Przygranicznych. Współpraca ta obejmuje wymianę doświadczeń w zakresie realizacji zadań i kompetencji dotyczącej kontroli nad gospodarką finansową (w tym doświadczeń w zakresie wykorzystania i kontroli środków pochodzących z UE), partnerstwo i współpracę w realizacji projektów i przedsięwzięć o charakterze informacyjnym i szkoleniowym, wymianę doświadczeń i podnoszenie kwalifikacji pracowników, a także współdziałanie i wymianę doświadczeń w ramach EURORAI. Współpraca powyższa odbywa się tak poprzez Krajową Radę RIO, jak i na podstawie bilateralnych porozumień zawartych pomiędzy poszczególnymi Izbami i ich niemieckimi partnerami, wpisując się we współdziałanie na poziomie transgranicznej współpracy regionów i instytucji.

W roku 2010 w ramach realizacji deklaracji o współpracy (obejmującej wzajemną wymianę pracowników) pomiędzy Regionalną Izbą Obrachunkową w Zielonej Górze i Trybunałem Obrachunkowym Landu Brandenburgia (Landesrechnungshof Brandenburg - LRH) w Poczdamie, odbyły się dwa spotkania: pierwsze, w Zielonej Górze (maj 2010 r.); drugie w Cottbus (wrzesień 2010 r.). W trakcie spotkań omówiono zasady i koncepcję dalszej współpracy oraz przyjęto wstępne założenia dotyczące organizacji wspólnej konferencji Izb oraz Trybunałów Obrachunkowych nt. partnerstwa publiczno-prywatnego (planowany termin realizacji: sierpień 2011 r.).

II. Działalność nadzorcza i opiniodawcza

1. Działalność nadzorcza

W zakresie działalności nadzorczej właściwość rzeczowa Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze obejmowała uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych, których katalog przedstawia załącznik Nr 1.

W roku 2010 Kolegium Izby na 31 posiedzeniach przeprowadziło badania w zakresie zgodności z prawem 5 045 **uchwał i zarządzeń** organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych - dla porównania:

- w roku 2009 – 5 147 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2008 – 4 848 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2007 – 4 800 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2006 – 4 149 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2005 – 4 353 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2004 – 4 152 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2003 – 4 063 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2002 – 3 409 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2001 – 3 608 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2000 – 3 373 uchwał i zarządzeń.

Z ogólnej liczby uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych objętych nadzorem w roku 2010 rozstrzygnięcia Kolegium Izby przedstawiają się następująco:

- **przyjęte bez uwag - 4607**
- **z nieistotnym naruszeniem prawa - 374**
- **z istotnym naruszeniem prawa - 64**

Większość uchwał budżetowych na rok 2010 podjęta została przed 31 grudnia 2009 roku – 94, natomiast 7 budżetów zostało uchwalonych w terminie do 31 stycznia 2010 roku.

Rozstrzygnięcia nadzorcze dotyczące uchwalonych **budżetów** na rok 2010 przedstawiają się następująco:

- ogółem – 101,**
- **przyjęte bez uwag – 75,**
- **z nieistotnym naruszeniem prawa – 23,**
- **z istotnym naruszeniem prawa – 3.**

W poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego oraz związkach międzygminnych rozstrzygnięcia nadzorcze dotyczące przebadanych **uchwał budżetowych** na rok 2010 przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Ilość jednostek (uchwał)	Rozstrzygnięcia		
		bez uwag	nieistotne naruszenie prawa	istotne naruszenie prawa
1	2	3	4	5
Ogółem	101	75	23	3
Gminy	81	58	21	2
Powiaty	12	11	1	-
Miasta na prawach powiatu	2	1	-	1
Województwo samorządowe	1	1	-	-
Związki międzygminne	5	4	1	-

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami w 2010 roku były:

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Rodzaje nieprawidłowości (najczęściej występujące)
1.	budżetu	<ul style="list-style-type: none"> - określono rezerwę ogólną w wysokości niższej niż od 0,1% wydatków, co narusza art. 222 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.); - ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek w wysokości niższej niż wynikający z zał. o przychodach, co narusza art. 212 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy o finansach publicznych; - zaplanowano dotację dla zakładu budżetowego przekraczającą 50% kosztów jego działalności, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 7 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.); - nie określono w części normatywnej uchwały budżetowej kwoty planowanego deficytu, co narusza art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; - niezgodność załącznika dotyczącego planowanych wydatków na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone ustawami z wydatkami budżetu, - niezgodność zał. dot. Limitów wydatków WPI oraz Wydatków na programy i projekty realizowane ze środków UE z wydatkami budżetu, - planowana wysokość rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe ustalona została niezgodnie z przepisami art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. Nr 89, poz. 590 z późn. zm.) w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2011 roku (wysokość tej rezerwy nie może być mniejsza niż 0,5% wydatków budżetu j. s. t. pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu); - w części normatywnej uchwały nie wyodrębniono dochodów związanych z gromadzeniem środków z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz wydatków na finansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Mając na uwadze art. 212 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w uchwale budżetowej w części normatywnej wskazane jest określenie planu dochodów z tytułów wymienionych w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz wydatków na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie określonym w tej ustawie; - w załączniku do uchwały budżetowej dotyczącym dotacji celowych w pozycji jednostki sektora finansów publicznych nie wykazano dotacji celowych na zadania inwestycyjne - zgodnie z art. 214 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Stąd też w załączniku o dotacjach należało ująć wszystkie dotacje przewidziane w wydatkach, zarówno na zadania bieżące jak i majątkowe; - występowanie błędów rachunkowych, - nieprawidłowa klasyfikacja dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów, - powołanie niepełnej podstawy prawnej uchwały,
2.	wieloletniej prognozy finansowej	- nie wystąpiły
3.	zmian budżetu	<ul style="list-style-type: none"> - dokonanie przez organ wykonawczy niezrównoważonych zmian w budżecie gminy, co narusza art. art. 165 ust. 1 i art. 184 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (wydanie zarządzenia z naruszeniem prawa); - dokonanie przez organ stanowiący zmian niezrównoważonych w budżecie, co narusza art. 18 ust. 2 pkt 4 o samorządzie gminnym oraz art. 165 ust. 1 i art. 184 ust. 1 pkt 2 o finansach publicznych; - przekroczenia kompetencji przez organ wykonawczy do dokonywania zmian w budżecie (m.in. przeniesienie wydatków między działami, zwiększenie wydatków w związku ze zmianą kwoty subwencji w wyniku podziału rezerw, zmiana planu wydatków ujętych w wieloletnim programie inwestycyjnym); - nie zaplanowanie środków z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa po stronie wydatków, co narusza art. 126 i art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o finansach publicznych; - nieokreślenie limitu zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek zaciąganych na sfinansowanie planowanego deficytu, co narusza art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; - nieprawidłowe ustalenie wielkości dochodów i wydatków bieżących

		<ul style="list-style-type: none"> i majątkowych; - brak aktualizacji załącznika dotyczącego planowanych przychodów i wydatków zakładu budżetowego w związku ze zwiększeniem dotacji dla zakładu budżetowego; - niezgodność zał. dot. WPI, Wydatków na programy i projekty realizowane ze środków UE z wydatkami budżetu; - brak aktualizacji zał. do uchwały budżetowej dotyczącego wydatków na programy i projekty realizowane ze środków budżetu Unii Europejskiej; - niedokonanie aktualizacji limitu zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w związku ze zwiększeniem przychodów pochodzących z kredytów i pożyczek; - brak aktualizacji załącznika dot. planowanych dotacji budżetu gminy dla podmiotów należących i nienależących do sektora finansów publicznych, realizujących zadania własne jst; - niezgodność załącznika dot. dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst z planem wydatków budżetu; - nie dokonano określenia przeznaczenia nadwyżki budżetowej bądź źródeł pokrycia deficytu; - błędne wskazanie źródła przychodu przeznaczanego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu; - nie zamieszczenie w części normatywnej uchwały postanowień dotyczących zwiększenia planowanych dochodów i wydatków budżetu o wpływy z tytułu kar i opłat związanych z ochroną środowiska i gospodarki wodnej i wydatki finansowane z tych dochodów, - nieprawidłowe określenie łącznej wysokości planowanych przychodów, co narusza art. 212 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych; - brak podziału dochodów i wydatków na bieżące i majątkowe; - występujące niezgodności pomiędzy załącznikami; - występowanie błędów rachunkowych; - występowanie błędów klasyfikacyjnych po stronie dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów; - powołanie niepełnej podstawy prawnej uchwały;
4.	procedury uchwalania budżetu	<ul style="list-style-type: none"> - postanowienie o treści „<i>Wójt Gminy niezwłocznie po zapoznaniu się z treścią opinii na piśmie o projekcie budżetu, którą zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 10 uchwały przedstawia Komisja Budżetu, podejmuje decyzję o uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu opinii i odpowiednio do tego nanosi w terminie 7 dni poprawki do projektu</i>”- narusza w sposób istotny art. 240 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W świetle tej regulacji podstawą gospodarki jest projekt przedstawiony radzie i rio na dzień 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Kompetencja organu wykonawczego wygasa co do możliwości dokonywania zmian w zaproponowanym projekcie uchwały budżetowej z chwilą jego sporządzenia i przedłożenia 15 listopada organowi stanowiącemu i organowi nadzoru; - postanowienie o treści „<i>W terminie 14 dni od daty przekazania projektu uchwały budżetowej Radzie, Burmistrz przekazuje podległym jednostkom informacje niezbędne do opracowania ich projektów planów finansowych</i>”- narusza art. 248 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym przekazanie informacji podległym jednostkom następuje w terminie 7 dni; - zapis dotyczący obowiązku uwzględnienia przez wójta wskazówek rady gminy przy przygotowaniu projektu uchwały budżetowej - narusza art. 233 ustawy o finansach publicznych; - przedkładanie informacji o stanie mienia komunalnego wraz z projektem uchwały budżetowej narusza art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych; - zapis o treści „<i>Projekt uchwały budżetowej wraz z objaśnieniami oraz materiałami informacyjnymi Wójt w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy przedkłada Radzie</i>” - narusza dyspozycję art. 238 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych; - postanowienie o treści „<i>odczytanie opinii RIO w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz prawidłowości planowanej kwoty długu</i>” narusza dyspozycję art. 230 ust. 3 i ust. 4 ustawy o finansach publicznych; - wskazanie terminu „do 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy” jako terminu uchwalenia budżetu przez Radę narusza art. 239 ustawy o finansach publicznych;

5.	planu finansowego, informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków budżetowych, układu wykonawczego itp. wynikające z art. 249 ust. 1 uofp	Nie podlega nadzorowi
6.	emitowania obligacji oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy	- powołanie niepełnej podstawy prawnej uchwały,
7.	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez organ stanowiący	- powołanie niepełnej podstawy prawnej uchwały,
8.	zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów	- nie został określony limit planowanych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na wyprzedzające finansowanie działań ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz w przychodach budżetu również nie zaplanowano przychody z tytułu planowanej pożyczki do zaciągnięcia na wyprzedzające finansowanie działań z Unii Europejskiej, co narusza art. 212 ust. 1 pkt 4 i pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r.; - powołanie niepełnej podstawy prawnej uchwały,
9.	udzielania pożyczek	Nie wystąpiły
10.	udzielania poręczeń	- brak podstaw prawnych do podjęcia przez organ stanowiący odrębnej uchwały w sprawie udzielenia poręczenia konkretnemu podmiotowi, co narusza art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „i” ww. ustawy o samorządzie gminnym. Organ stanowiący posiada jedynie kompetencje do określenia w uchwale budżetowej maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez organ wykonawczy w roku budżetowym;
11.	zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów	Nie wystąpiły
12.	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji oraz stawek udzielanych dotacji dla jednostek organizacyjnych jst	Nie wystąpiły
13.	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych	- ustalenie przez organ stanowiący innych terminów zwrotu dotacji - stanowi naruszenie art. 252 ust. 1 ustawy o finansach publicznych; - nieprawidłowo określono zasady i terminy zwrotu dotacji, co narusza art. 251 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych; - nakładanie dodatkowych obowiązków, od których spełnienia przez beneficjenta zależy faktyczne otrzymanie dotacji, co narusza art. 90 ust. 4 i ust. 3c ustawy o systemie oświaty. Rada Miejska nie ma możliwości wstrzymania wypłat należnych dotacji; - zawarte w uchwale postanowienie o treści „Udzielona dotacja niewykorzystana lub wykorzystana na cel niezgodny z przeznaczeniem podlega zwrotowi do budżetu gminy w terminie 7 dni od dnia stwierdzenia nieprawidłowości” – narusza art. 130 pkt 3 i art. 145 ust. 1 pkt 1w związku z art. 189a i art. 190 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych; - w badanej uchwale wskazano, że jedynie właściciel zabytku wpisanego do rejestru zabytków może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu powiatu na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, co narusza art. 81 w związku z art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz.1568). Wskazanie jedynie właściciela zabytku jako podmiotu uprawnionego do ubiegania się o dotację zawęża w sposób nieuprawniony ustawowy krąg osób uprawnionych do ubiegania się o dotację; - Rada Miejska bez podstawy prawnej podjęła uchwałę określającą zasady dofinansowania z budżetu przydomowych oczyszczalni ścieków poprzez udzielenie dotacji. W świetle obowiązującego prawa nie ma możliwości wspomaganie realizacji zadań inwestycyjnych służących ochronie środowiska i gospodarki wodnej poprzez udzielenie dotacji z budżetu; - uzależnienie przyznania dotacji od złożenia dodatkowych obowiązków niezgodnych z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; - niepełna podstawa prawna uchwały.

14.	podatków i opłat lokalnych	<ul style="list-style-type: none"> - nieprawidłowa klauzula wejścia w życie uchwały w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych, naruszająca art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (j. t. Dz.U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449 ze zm.) w związku z art. 40 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. Nr 142, poz. 1591 ze zm.); - wprowadzone przez organ stanowiący zwolnienie o treści „Zwalnia się z podatku od nieruchomości budynki mieszkalne, w których wymieniono tradycyjne ogrzewanie na nowoczesne lub ekologiczne” – narusza w sposób istotny art. 7 ust. 3 ww. ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.) - z uwagi na niedookreślenie przedmiotu opodatkowania (nie zdefiniowano pojęć „tradycyjne ogrzewanie”, „ekologiczne”, „nowoczesne”); - określenie przez organ stanowiący zwolnienia budowli z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej uznaje się za bezprzedmiotowe i istotnie naruszające prawo tj. art. 7 ust. 3 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, ponieważ budowle takie nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, zatem nie mogą być przedmiotem zwolnienia z podatku; - wprowadzenie przez Radę Gminy zwolnień w podatku od nieruchomości o charakterze przedmiotowo-podmiotowym narusza art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 7 i art. 217 Konstytucji RP w związku z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym. W świetle utrwalonego orzecznictwa organ stanowiący może wprowadzać wyłącznie zwolnienia o charakterze przedmiotowym; - wprowadzone przez Radę uwarunkowanie zwolnienia z podatku od nieruchomości od zatrudnienia przez przedsiębiorców wyłącznie osób z terenu Gminy narusza obowiązujące przepisy prawa w tym zakresie tj. art. 45 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. z 2004 r. Nr 90/864/2 ze zm.) i art. 7, art. 32 i art. 65 ust. 1 Konstytucji; - Rada Miejska poprzez obniżenie stawek podatku od środków transportowych zastosowała ulgę (ulgę pod warunkiem), do której nie jest uprawniona- co narusza art. 7 i art. 217 Konstytucji RP w związku z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 10 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych; - wprowadzenie przez radę zwolnień przedmiotowo-podmiotowych od podatku od środków transportowych, co narusza art.12 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 7 i art. 217 Konstytucji RP w związku z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym, - niepełna podstawa prawna uchwały,
15.	absolutorium	<ul style="list-style-type: none"> - brak przesłanek merytorycznych do nieudzielenia absolutorium Prezydentowi z tytułu wykonania budżetu za 2009 r., co narusza art. 18 ust. 2 pkt 8 o samorządzie gminnym, art. 12 pkt 6 ustawy o samorządzie powiatowym i art. 199 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. ustawy o finansach publicznych w związku z art. 121 ust. 6 ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych;
16.	pozostałe uchwały i zarządzenia	<ul style="list-style-type: none"> - niepełna podstawa prawna.

2. Działalność opiniodawcza

W roku 2010 wydano łącznie **745 opinii**, które dotyczyły następujących spraw :

- możliwości spłaty kredytu lub pożyczki (157 opinii),
- przedkładanych projektów budżetów na 2011 r. (101 opinii),
- przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2010 r. (102 opinii),
- sprawozdań z wykonania budżetu za rok 2009 (101 opinii),
- wniosków komisji rewizyjnych w sprawie absolutorium (100 opinii),
- o możliwości wykupu papierów wartościowych (16 opinii),
- nieudzielenia absolutorium (1 opinia),
- projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych (100 opinii),
- możliwości sfinansowania deficytu (66 opinii),
- prawidłowości planowanej kwoty długu (1 opinia).

Najczęściej występującymi nieprawidłowościami, sygnalizowanymi w roku 2010 przez składy orzekające Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, przy opiniowaniu spraw, o których mowa w art.13 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz.577 z późn. zm.) były:

1) W opiniach o sprawozdaniach z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za 2009 r.

Stwierdzone nieprawidłowości, mające charakter naruszenia prawa dotyczyły:

- wykorzystania środków z subwencji oświatowej na styczeń 2010 r. – do końca 2009 r. - na sfinansowanie deficytu budżetu – co było sprzeczne z art. 168 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych;
- zaciągnięcia zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek – bez wcześniejszego poddania uchwały organu stanowiącego w tej sprawie badaniu nadzorcemu Kolegium RIO oraz bez uzyskania opinii składu orzekającego RIO o możliwości spłaty – co naruszało art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 83 ust. 2 powołanej wyżej ustawy o finansach publicznych z 2005 r.;
- wykonania wydatków oraz rozchodów budżetu jst – w kwocie wyższej niż została zaplanowana w budżecie, co było niezgodne z przepisami art. 34 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych z 2005r. oraz sfinansowania deficytu budżetu przychodami stanowiącymi wolne środki, które nie zostały wcześniej zaplanowane w przychodach budżetu, co naruszało art. 165 ust. 1 w związku z art. 168 ust. 2 i art. 184 ust. 1 pkt 3 i 4 wyżej powołanej ustawy;
- udzielenia pomocy finansowej innej jednostce samorządu terytorialnego – bez podjęcia w tej sprawie odrębnej uchwały przez organ stanowiący danej j.s.t – na co wskazywały przepisy art.167 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych;

Pozostałe, najczęściej stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- błędów rachunkowych (np. przy określeniu wysokości planowanych i wykonanych dochodów i wydatków; w tym w podziale na bieżące i majątkowe; przy określeniu wysokości planowanych i wykonanych dochodów z poszczególnych źródeł; przy określeniu planu oraz wysokości dotacji udzielonych z budżetu jst);
- błędów klasyfikacyjnych (np. przy zaliczaniu poszczególnych rodzajów wydatków do grupy wydatków na wynagrodzenia i pochodne; przy klasyfikowaniu otrzymanych środków zagranicznych; przy wskazaniu rodzaju dotacji udzielonej z budżetu jst; przy klasyfikowaniu wydatków majątkowych; przy określaniu wysokości udziału środków zagranicznych oraz środków z budżetu krajowego przy realizacji inwestycji);
- niezgodności danych podanych przez jednostki samorządu terytorialnego w sprawozdaniach statystycznych oraz w sprawozdaniu z wykonania budżetu jst (np. w zakresie wykonanych rozchodów budżetu; wykonanych dochodów z poszczególnych źródeł; wykonanych wydatków budżetu, w rozbiciu na poszczególne podziałki klasyfikacyjne);
- błędnego nazewnictwa oraz oznaczenia działów, rozdziałów i paragrafów budżetu, występującego w sprawozdaniu opisowym;
- pominięcia w sprawozdaniu opisowym – rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej;
- niezgodności danych podanych w poszczególnych załącznikach do uchwały budżetowej (np. w załączniku dot. wydatków budżetu oraz w załączniku dot. wydatków na zadania realizowane w ramach wieloletniego programu inwestycyjnego jst);

- braku aktualizacji załącznika dot. przychodów i wydatków zakładów budżetowych.

Opinie składów orzekających zawierały wskazanie naruszonych przepisów prawa, prawidłowej klasyfikacji budżetowej, nazewnictwa oraz zawierały omówienie stwierdzonych nieprawidłowości.

2) W opiniach o przebiegu wykonania budżetu jednostek samorządu terytorialnego za I półrocze 2010 r.

Stwierdzone nieprawidłowości, mające charakter naruszenia prawa dotyczyły:

- zaangażowania jako jednego ze źródeł sfinansowania deficytu budżetu – wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jst, wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych - pomimo nie zaplanowania przychodów z tego tytułu w uchwale budżetowej - co było niezgodne z art. 211 ust.1, art. 212 ust.1 pkt.4 i art. 217 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- sporządzenia Informacji – w szczególności mniejszej niż wskazana w uchwale organu stanowiącego jst - co było sprzeczne z art. 266 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- przekroczenia planowanych wydatków budżetu, co było sprzeczne z przepisami art. 44 ust. 1 pkt 2 wyżej powołanej ustawy o finansach publicznych z 2009 r.;
- nie uwzględnienia w informacji z wykonania planu finansowego instytucji kultury – danych dot. stanu należności i zobowiązań, w tym wymagalnych – co było sprzeczne z przepisami art. 265 pkt 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.

Pozostałe, najczęściej stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w Informacji oraz w budżetowych sprawozdaniach statystycznych (np. dotyczącymi dochodów i wydatków budżetu w podziale na: bieżące i majątkowe; kwoty zaległości podatkowych; planowanych wydatków na wydatki bieżące, w tym na wynagrodzenia i składki od nich naliczone; skutków finansowych obniżenia stawek podatków lokalnych oraz skutków udzielenia przez jst ulg, umorzeń i odroczeń; wysokości planowanych i wykonanych dotacji udzielonych z budżetu jst; wysokości planowanych i wykonanych przychodów i rozchodów budżetu; wysokości spłaconych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emisji obligacji);
- błędów klasyfikacyjnych i rachunkowych, które wystąpiły w przedstawionych Informacjach (np. dotyczących klasyfikacji przychodów i rozchodów; klasyfikowania pomocy finansowej udzielanej innej jst; klasyfikowania dochodów i wydatków budżetu – np. dochodów i wydatków majątkowych; wysokości planowanych oraz wykonanych dochodów i wydatków budżetu klasyfikowanych z czwartą cyfrą „0” i „7” i „9”; wysokości dotacji udzielonych z budżetu danej jst; wysokości wykonanych dochodów oraz wydatków budżetu; wskazania prawidłowych podziałek klasyfikacyjnych – dział, rozdział, paragraf);
- pominięcia części danych w sporządzonych tabelach i załącznikach (np. danych dot. planowanych przychodów budżetu; pominięcia danych dot. działu, rozdziału i paragrafu budżetu).

3) W opiniach o projektach budżetów jst na rok 2011

Stwierdzone nieprawidłowości, mające charakter naruszenia prawa dotyczyły:

- niezachowania w przedstawionym projekcie uchwały budżetowej – przepisów art. 242 ustawy o finansach publicznych – z uwagi na to, że zaplanowane dochody bieżące, powiększone o wolne

środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych były niższe od zaplanowanych wydatków bieżących;

- określenia limitu zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych – na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu, na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu; na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – w wysokości niezgodnej z kwotą przychodów planowanych do zaciągnięcia na te cele, określoną w tabeli do uchwały budżetowej, zawierającej planowane przychody i rozchody budżetu oraz planowanym deficytem budżetu – co było sprzeczne z przepisami art. 212 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 w związku z art. 89 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- nie określenia limitów zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych - na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu, na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych kredytów i pożyczek, na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu oraz na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – pomimo planowania w projekcie uchwały budżetowej sfinansowania z tych źródeł: planowanego deficytu, spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułów wymienionych wyżej oraz wyprzedzającego finansowania działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej - co było niezgodne z przepisami art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- nie zachowania szczególności uchwały budżetowej, wymaganej przez przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w szczególności przez przepisy art. 212 ust. 1, art. 235 i art. 236 tej ustawy: np. poprzez nie wyodrębnienie w planowanych dochodach i wydatkach budżetu – dochodów i wydatków bieżących i majątkowych; poprzez brak podziału dochodów budżetu – w sposób wymagany przez art. 235 ust. 1 wyżej powołanej ustawy a wydatków – przez art. 236 powołanej ustawy; brak określenia wszystkich limitów, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 powołanej wyżej ustawy;
- sporządzenia załączników do uchwały budżetowej, w szczególności załącznika dotyczącego dotacji planowanych do udzielenia z budżetu jst – w sposób sprzeczny z art. 215 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z uwagi na brak podziału planowanych dotacji – na dotacje dla podmiotów sektora finansów publicznych i dla podmiotów spoza tego sektora; błędy we wskazaniu rodzaju dotacji planowanych do udzielenia z budżetu jst; błędy w klasyfikacji dotacji planowanych do udzielenia z budżetu j.s.t;
- zaplanowania w projekcie uchwały budżetowej rezerwy celowej na zarządzanie kryzysowe – w wysokości niezgodnej z przepisami art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. Nr 89, poz.590 z późn. zm.);
- niepełnej podstawy prawnej (np. nie powołania art. 220; art. 235, art. 236, art. 258 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych);
- nie wyodrębnienia w projekcie uchwały budżetowej dochodów z tytułu opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska oraz wydatków, które mogą być finansowane z tych dochodów – co było sprzeczne z art. 212 ust. 1 pkt 8 ustawy o finansach publicznych;
- błędnej klauzuli wejścia uchwały budżetowej w życie;

- zamieszczenia w projekcie uchwały budżetowej – upoważnień dla organu wykonawczego, niezgodnych z przepisami art. 258 ust. 1 ustawy o finansach publicznych;
- przedstawienia projektu uchwały budżetowej – w szczególności niezgodnej z podjętą w tej sprawie uchwałą organu stanowiącego – co było sprzeczne z art. 234 pkt 1 ustawy o finansach publicznych z 2009 r.;
- nie wskazania przeznaczenia planowanej nadwyżki budżetu – co było niezgodne z przepisami art. 212 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Wskazane wyżej naruszenia prawa – stanowiły przedmiot szczegółowych wyjaśnień, przedstawianych przez składy orzekające w sporządzanych opiniach.

Pozostałe, najczęściej stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w części normatywnej projektu uchwały budżetu oraz w poszczególnych załącznikach i tabelach do projektu uchwały budżetowej (np. w tabelach zawierających planowane dochody i wydatki budżetu; w załączniku o dotacjach planowanych do udzielenia z budżetu jst);
- zastosowania błędnej klasyfikacji budżetowej (np. przy klasyfikowaniu dochodów z poszczególnych źródeł oraz wydatków; przy klasyfikowaniu planowanych rozchodów; przy wskazaniu działu i rozdziału, w których planowane są określone dochody i wydatki; przy klasyfikowaniu środków zagranicznych; przy klasyfikowaniu przychodów na wyprzedzające finansowanie działań finansowych ze środków zagranicznych);
- występujących błędów rachunkowych (np. przy określeniu wysokości dochodów z poszczególnych źródeł oraz wysokości poszczególnych rodzajów wydatków; przy wskazywaniu wysokości dotacji planowanych do udzielenia z budżetu jst; przy podaniu wysokości planowanych przychodów i rozchodów budżetu).

W roku 2010 – zostały wydane dwie opinie negatywne, dotyczące przedstawionego przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego - projektu uchwały budżetowej jst na rok 2011. Wydanie opinii negatywnych uzasadnione było niezachowaniem w przedstawionych projektach uchwał budżetowych - art. 242 ustawy o finansach publicznych i przedstawienie projektu, w którym wysokość planowanych dochodów bieżących, powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – była niższa niż planowana wysokość wydatków bieżących.

4) W opiniach o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego – w roku 2010 Składy Orzekające – nie stwierdziły żadnych nieprawidłowości.

5) W opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu – w roku 2010 Składy Orzekające – nie stwierdziły żadnych nieprawidłowości.

6) W opiniach o projektach wieloletnich prognoz finansowych jst

Stwierdzone nieprawidłowości, mające charakter naruszenia prawa dotyczyły:

- niezachowania w przedstawionym projekcie, w wybranych latach na jakie sporządzona została prognoza – przepisów art. 242 ustawy o finansach publicznych (było to podstawą wydania przez skład

orzekający – jednej opinii negatywnej o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jst);

- niezachowania w przedstawionym projekcie, w wybranych latach na jakie sporządzona została prognoza – przepisów art. 243 ustawy o finansach publicznych;
- sporządzenia prognozy kwoty długu, będącej częścią wieloletniej prognozy finansowej jst - na okres krótszy niż ten, na który zaciągnięto lub planowało się zaciągnąć zobowiązania – co było sprzeczne z art. 227 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Pozostałe, najczęściej stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nie powołania w podstawie prawnej właściwych przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (np. art. 226, art. 227, art. 228) oraz przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.);
- braku w przedstawionym projekcie uchwały objaśnień wartości przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej – co było niezgodne z przepisami art. 226 ust. 1 pkt 7 ww. ustawy o finansach publicznych;
- błędów rachunkowych (np. we wskazaniu kwoty długu; wysokości przychodów – np. nadwyżki budżetowej oraz wolnych środków; rozchodów, wybranych pozycji dochodów i wydatków budżetu; we wskazaniu wysokości długu podlegającego wyłączeniu);
- niezgodności danych pomiędzy poszczególnymi załącznikami do projektu uchwały;
- błędnego wskazania okresu na jaki uchwalona zostanie wieloletnia prognoza finansowa jst;
- błędnego wskazania limitów wydatków na przedsięwzięcia w poszczególnych latach oraz limitu zobowiązań;
- zamieszczenia w wykazie przedsięwzięć – umów/zadań nie spełniających warunków określonych w przepisach art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych;
- błędnego wskazania (nie wskazania) okresu realizacji przedsięwzięcia oraz limitów wydatków na to przedsięwzięcie w poszczególnych latach;
- wskazania błędnej klauzuli wejścia w życie uchwały;
- niezgodności kwot danych zawartych w prognozie – z wielkościami podanymi w projekcie uchwały budżetowej (np. w zakresie wydatków bieżących i majątkowych objętych limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych) oraz danych podanych w sprawozdaniach statystycznych;
- błędnego określenia jednostki odpowiedzialnej lub koordynującej realizację przedsięwzięcia.

7) W opiniach o przedłożonych przez komisje rewizyjne organów stanowiących jst – wnioskach w sprawie absolutorium dla organu wykonawczego – w roku 2010 Skład Orzekający RIO wydał jedną negatywną opinię o wniosku komisji rewizyjnej w sprawie nie udzielenia absolutorium organowi wykonawczemu j.s.t – z tytułu wykonania budżetu za rok 2009.

Negatywna opinia podyktowana została tym, że sprawozdanie organu wykonawczego z wykonania budżetu jst w roku 2009 - zostało pozytywnie ocenione przez skład orzekający RIO, który stwierdził że sprawozdanie to zostało sporządzone zgodnie ze stanem faktycznymi i przedłożoną sprawozdawczością statystyczną z wykonania budżetu oraz obowiązującymi przepisami prawa a dane w nim zawarte po stronie planu są zgodne z uchwałami budżetowymi i zarządzeniami.

Opinie wydane w stosunku do pozostałych wniosków komisji rewizyjnych, dot. udzielenia absolutorium organowi wykonawczemu j.s.t z tytułu wykonania budżetu za rok 2009 – były opiniami pozytywnymi.

8) W opiniach o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych – uwagi zgłaszane przez składy orzekające dotyczyły nie zachowania relacji, o której mowa w przepisach art. 243 ustawy o finansach publicznych, w poszczególnych latach na które przypadała spłata długu i konsekwencji braku zmiany przedstawionych danych, dotyczących planowanej spłaty długu w kolejnych latach oraz nie zachowania w jednym roku budżetowym, objętym prognozą spłaty długu - ustawowego poziomu spłaty długu w roku budżetowym, o którym mowa w art. 169 ust.1 ustawy o finansach publicznych z 2005 r. (obowiązującym do 31 grudnia 2013 r.) błędnych danych w dokumentach zawierających prognozę spłaty długu jst.

9) W roku 2010 – wydana została jedna opinia negatywna dotycząca uchwały rady gminy (rady miejskiej) o nieudzieleniu absolutorium. Opinia ta miała swoje uzasadnienie w pozytywnej ocenie wykonania przez organ wykonawczy Miasta - budżetu za rok 2009.

10) W roku 2010 – nie zostało złożone żadne powiadomienie skarbnika (głównego księgowego budżetu jst) – dotyczące dokonania kontrasygnaty na pisemne polecenie zwierzchnika.

11) W 2010 roku - do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze nie wpłynęło żadne odwołanie od opinii składu orzekającego.

12) W roku 2010 – nie wystąpił przypadek informowania wojewody oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych – o negatywnej opinii wydanej w sprawie przedłożonych przez organy wykonawcze jst – sprawozdań z wykonania budżetu jst

Wszystkie jst objęte nadzorem Izby uchwaliły budżety na 2010 r. w ustawowym terminie do 31 stycznia 2010 r. Jedna jednostka samorządu terytorialnego zaskarżyła do WSA rozstrzygnięcie nadzorcze Kolegium Izby.

W roku 2010 Kolegium Izby nadal monitorowało zadłużenia lubuskich jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli. Analiza zadłużenia objęła te jednostki samorządu terytorialnego, w których zadłużenie zbliżało się do poziomu 40% planowanych dochodów (art. 170 ust. 2 ustawy finansach publicznych).

Stosownie do art. 10a ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Kolegium Izby nie sporządzało w 2010 r. raportu o stanie gospodarki finansowej jst z uwagi na brak przesłanek do jego opracowania.

Do Kolegium Izby wpłynęło jedno zastrzeżenie do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym. Wniesione zastrzeżenie dotyczyło obowiązku egzekwowania przez jst składania przez osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania- pisemnych oświadczeń o braku lub istnieniu okoliczności wyłączenia z postępowania oraz nieprzestrzegania przez jst procedur zapewniających zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie

wykonawców przy udzieleniu zamówienia oraz procedur związanych z udzieleniem zamówienia w trybie z wolnej ręki. Analiza dokumentów związanych z przeprowadzoną w jst kontrolą oraz sformułowanymi wnioskami - nie potwierdziła wniesionego zastrzeżenia, które zostało oddalone przez Kolegium Izby.

Pełną informację o rozstrzygnięciach nadzorczych badanych uchwał i zarządzeń oraz wydanych opiniach przedstawiają tabele nr 1 (załącznik nr 2) i nr 2 (załącznik nr 3).

Uchwały i zarządzenia organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych
pozostające we właściwości rzeczowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze
na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych
(t.j. z 2001 r. Dz. U. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)
oraz innych przepisów prawa materialnego stanowiących przepisy szczególne

1. Budżet

- 1) uchwały w sprawie procedury uchwalania budżetu i uchwały w sprawie zmiany procedury,
- 2) uchwały budżetowe i ich zmiany,
- 3) uchwały w sprawie upoważnienia organu wykonawczego do dokonywania zmian w budżecie,
- 4) uchwały w sprawie ustalania wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego,
- 5) uchwały w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych.

2. Wieloletnia Prognoza Finansowa i jej zmiany.

3. Zobowiązania

- 1) uchwały w sprawie emitowania obligacji oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy j. s. t.,
- 2) uchwały w sprawie zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów,
- 3) uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej wysokości kredytów i pożyczek krótkoterminowych zaciąganych przez organ wykonawczy jst w roku budżetowym,
- 4) uchwały w sprawie zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez organ stanowiący,
- 5) uchwały określające wysokość sumy, do której organ wykonawczy jst może samodzielnie zaciągać zobowiązania,
- 6) uchwały ustalające maksymalną wysokość pożyczek i poręczeń udzielanych przez organ wykonawczy w roku budżetowym,
- 7) uchwały określające łączną kwotę poręczeń i gwarancji.

4. Dotacje

- 1) uchwały ustalające stawki dotacji przedmiotowych dla zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych,
- 2) uchwały w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zleconego zadania – na inne zadania niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 3) uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji udzielanych dla publicznego przedszkola, publicznej szkoły i placówki oświatowej, dla których organem założycielskim nie są jednostki samorządu terytorialnego,
- 4) uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji udzielanych dla niepublicznego przedszkola, niepublicznej szkoły i placówki oświatowej,
- 5) uchwały w sprawie ustalenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru.

5. Podatki i opłaty lokalne

- 1) uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa dla wymiaru podatku rolnego na obszarze gminy,
- 2) uchwały określające tryb i szczegółowe warunki zwolnienia z podatku rolnego gruntów, na których zaprzestano produkcji rolnej,
- 3) uchwały wprowadzające inne niż ustawowe zwolnienia i ulgi przedmiotowe w podatku rolnym,
- 4) uchwały wprowadzające inne niż ustawowe zwolnienia przedmiotowe w podatku leśnym,
- 5) uchwały określające wysokość stawek podatku od nieruchomości i wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tym podatku,
- 6) uchwały określające wysokość stawek podatku od środków transportowych i wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tym podatku,
- 7) uchwały wprowadzające opłatę od posiadania psów, określające wysokość tej opłaty, zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności opłaty, wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tej opłacie,
- 8) uchwały określające zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności, wysokość stawek i zwolnienia przedmiotowe z opłat:
 - targowej,
 - miejscowej, uzdrowskiej
- 9) uchwały w sprawie zarządzenia poboru ww. podatków i opłat w drodze inkasa, określające inkasentów i wynagrodzenie za inkaso,
- 10) uchwały w sprawie określenia wzorów formularzy informacji o gruntach oraz deklaracji na podatek rolny,
- 11) uchwały w sprawie określenia wzorów formularzy informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości,
- 12) uchwały w sprawie obniżenia kwoty stanowiącej średnią cenę sprzedaży drewna i przyjmowaną jako podstawa obliczenia podatku leśnego na obszarze gminy,
- 13) uchwały w sprawie określenia wzoru formularzy służących do składania informacji o lasach oraz deklaracji na podatek leśny na dany rok podatkowy.

6. Uchwały w sprawie absolutorium dla organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego oraz związku międzygminnego

Tabela 1

Załącznik Nr 2

Informacja o uchwałach i zarządzeniach jednostek samorządu terytorialnego i związków komunalnych zbadanych w 2010 r. przez RIO

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń		Wyniki badania nadzorczego							
		Ogółem w 2010 r. (kol. 6+7)	w tym: uchwał i zarządzeń organów wykonawczych	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa (kol. 8+9+10+13)	z tego:			z tego:		inne rozstrzygnięcia ¹³
						z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowania umorzono	nieważne (kol. 11+12)	nieważne w części	nieważne w całości	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	budżetu	103	X	77	26	23	3	0	0	0	0
2	wieloletniej prognozy finansowej	2	X	2	0	0	0	0	0	0	0
3	zmian budżetu	3 398 ¹⁴	2 229	3 075 ¹⁵	323	318 ¹⁶	3	1	1	0	1
4	procedury uchwalania budżetu	119	0	105	14	4	0	10	10	0	0
5	planu finansowego, informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków budżetowych, układu wykonawczego itp. wynikające z art. 249 ust. 1 uofp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy	25	0	21	4	4	0	0	0	0	0
7	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez organ stanowiący	20	0	20	0	0	0	0	0	0	0
8	zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów	226	0	223	3	2	0	1	0	1	0
9	udzielania pożyczek	10	10	10	0	0	0	0	0	0	0
10	udzielania poręczeń	16	16	14	2	0	0	2	0	2	0
11	zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów	4	4	4	0	0	0	0	0	0	0
12	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji oraz stawek udzielanych dotacji dla jednostek organizacyjnych jst	60	0	60	0	0	0	0	0	0	0
13	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych	181	0	164	17	3	0	14	10	4	0
14	podatków i opłat lokalnych	279	0	249	30	3	0	27	23	4	0
15	absolutorium	99	X	93	6	5	0	1	0	1	0
16	pozostałe uchwały i zarządzenia	503	0	490	13	12	0	1	1	0	
Ogółem		5 045	2 259	4 607	438	374	6	57	45	12	1

¹³ dotyczy uchwał i zarządzeń z naruszeniem prawa dotyczących minionego roku budżetowego,¹⁴ w tym 432 uchwał i zarządzeń zmieniających budżet w 2009 a zbadanych w roku 2010,¹⁵ w tym 410 uchwał i zarządzeń zmieniających budżet w 2009 a zbadanych w roku 2010,¹⁶ w tym 21 uchwał i zarządzeń zmieniających budżet w 2009 a zbadanych w roku 2010.

Tabela 2

Wyniki działalności opiniodawczej i charakter wydanych opinii w 2010 r.

2010r.- ogółem	745	507	233	5
a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	157	152	5	0
b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	101	22	77	2
c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	102	79	23	0
d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst	101	67	34	0
e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	100	99	0	1
f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych	16	15	1	0
g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	0	0	0	0
h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	1	0	0	1
i) projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych	100	8	91	1
j) możliwości sfinansowania deficytu	66	64	2	0
k) prawidłowości planowanej kwoty długu	1	1	0	0
2010r. - gminy	611	419	190	2
a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	144	140	4	0
b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	81	19	61	1
c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	81	60	21	0
d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst	81	51	30	0
e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	80	80	0	0
f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych	13	12	1	0
g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	0	0	0	0
h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	0	0	0	0
i)) projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych	80	8	71	1
j) możliwości sfinansowania deficytu	51	49	2	0
k) prawidłowości planowanej kwoty długu	0	0	0	0
2010r. - powiaty	83	56	26	1
a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	9	8	1	0
b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	12	1	10	1
c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	13	11	2	0
d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst	12	11	1	0
e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	12	12	0	0
f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych	3	3	0	0
g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	0	0	0	0
h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	0	0	0	0
i)) projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych	12	0	12	0
j) możliwości sfinansowania deficytu	10	10	0	0
k) prawidłowości planowanej kwoty długu	0	0	0	0
2010r. - miasta na prawach powiatów	15	9	4	2
a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	2	2	0	0
b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	2	1	1	0
c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	2	2	0	0
d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst	2	1	1	0
e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	2	1	0	1
f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych	0	0	0	0
g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	0	0	0	0
h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	1	0	0	1
i)) projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych	2	0	2	0
j) możliwości sfinansowania deficytu	2	2	0	0
k) prawidłowości planowanej kwoty długu	0	0	0	0
2010r. - samorzady województw	7	5	2	0
a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	1	1	0	0
b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	1	0	1	0

c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	1	1	0	0
d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst	1	1	0	0
e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	1	1	0	0
f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych	0	0	0	0
g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	0	0	0	0
h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	0	0	0	0
i)) projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych	1	0	1	0
j) możliwości sfinansowania deficytu	1	1	0	0
k) prawidłowości planowanej kwoty długu	0	0	0	0
2010r. - związki międzygminne	29	18	11	0
a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	1	1	0	0
b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	5	1	4	0
c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	5	5	0	0
d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu jst	5	3	2	0
e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	5	5	0	0
f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych	0	0	0	0
g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	0	0	0	0
h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	0	0	0	0
i)) projektów uchwał o wieloletnich prognozach finansowych	5	0	5	0
j) możliwości sfinansowania deficytu	2	2	0	0
k) prawidłowości planowanej kwoty długu	1	1	0	0

W tym 2 uchwały w sprawie sprostowania uchwał

III. Działalność kontrolna Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej w 2010 r. (wykonanie rocznego planu kontroli)

1. Realizacja planu kontroli

Liczbę i rodzaj planowanych i zakończonych w 2010 r. kontroli przedstawia poniższe zestawienie:

Jednostki kontrolowane	Rodzaj i liczba kontroli				
	kompleksowe plan/wykonanie	problemowe plan/wykonanie	doraźne plan/wykonanie	sprawdzające plan/wykonanie	OGÓŁEM plan/wykonanie
Gminy (w tym miasta na prawach powiatu) i związki gmin	21 / 18	- / -	- / -	- / 3	21 / 21
Powiaty (ziemskie)	5 / 5	- / -	- / -	- / -	5 / 5
Województwo samorządowe	- / -	- / -	- / -	- / -	- / -
Pozostałe	- / -	- / -	- / 4	- / -	- / 4
RAZEM	26 / 23	- / -	- / 4	- / 3	26 / 30

W powyższym zestawieniu planowanych kontroli kompleksowych ujęto 23 jednostki samorządu terytorialnego: 3 gminy miejskie, 7 gmin miejsko – wiejskich, 10 gmin wiejskich oraz 3 powiaty ziemskie. Ponadto zawarto kontrole kompleksowe 3 jednostek samorządu terytorialnego podjęte w 2009 roku i kontynuowane w I kwartale 2010 roku, tj.: 1 gminy miejsko – wiejskiej oraz 2 powiatów ziemskich.

Poza kontrolami przedstawionymi w powyższym zestawieniu, w 2010 r. podjęte zostały 3 kontrole kompleksowe przewidziane w planie kontroli na rok 2010, które kontynuowane są w roku 2011 - 3 gminy wiejskie: Lubiszyn, Żary oraz Siedlisko.

Realizacja planu kontroli przedstawiała się następująco:

1) Kontrole kompleksowe

Plan kontroli na rok 2010 został przyjęty uchwałą Nr 29/2010 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 27 stycznia 2010 r. i przewidywał podjęcie 23 kontroli kompleksowych jednostek samorządu terytorialnego, w tym: 3 powiatów (nowosolski, strzelecko-drezdenecki, międzyrzecki), 3 gmin miejskich (Gozdnica, Nowa Sól, Żagań), 7 gmin miejsko – wiejskich (Kargowa, Kożuchów, Lubniewice, Lubsko, Ośno Lubuskie, Skwierzyna, Wschowa) i 10 gmin wiejskich (Bogdaniec, Deszczno, Gubin, Krzeszyce, Lubiszyn, Otyń, Pszczew, Siedlisko, Świdnica, Żary).

Powyższy plan przewidywał także kontynuację podjętych w 2009 roku kontroli kompleksowych 3 jednostek samorządu terytorialnego, w tym: 2 powiatów ziemskich (gorzowski, słubicki) oraz 1 gminy miejsko – wiejskiej (Szprotawa). Kontrole te zakończone zostały w 2010 roku.

Spośród podjętych 23 kontroli kompleksowych do 31 grudnia 2010 r. zakończono kontrole 20 jednostek, a kontrole 3 gmin wiejskich: Lubiszyn, Żary oraz Siedlisko – kontynuowane są w 2011 r. Ich zakończenie planowane jest do końca I kwartału tego roku.

Podczas kontroli kompleksowych kontrolą objęto również wybrane jednostki organizacyjne.

Opisana wyżej realizacja planu kontroli kompleksowych zapewnia wykonanie określonego w art. 7 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych obowiązku przeprowadzenia, co najmniej raz na cztery lata kompleksowej kontroli gospodarki finansowej każdej jednostki samorządu terytorialnego.

2) Kontrole problemowe

2.1. Kontrole koordynowane

W 2010 roku w ramach kontroli kompleksowych przeprowadzona została kontrola koordynowana dotycząca udzielania i realizacji zamówień publicznych w latach 2009 – 2010, której program przygotowała Regionalna Izba Obrachunkowa w Katowicach. Podstawowym celem kontroli była ocena prawidłowości nabywania przez podmioty o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o RIO - usług, dostaw i robót budowlanych, z uwzględnieniem przestrzegania przepisów regulujących udzielanie zamówień publicznych.

Kontrolą zostały objęte postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zakończone zawarciem umów odpłatnych w latach 2009 - 2010, których przedmiotem były usługi, dostawy lub roboty budowlane. W toku kontroli kompleksowej głównymi obszarami czynności kontrolnych, w zakresie udzielenia zamówień publicznych, były: przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, czynności wyboru trybu udzielenia zamówienia publicznego, wstępne badanie ofert, formalna ocena ofert, ze szczególnym uwzględnieniem wyboru najkorzystniejszej oferty oraz umowy w sprawie zamówienia publicznego.

W trakcie realizacji 23 kontroli kompleksowych, kontroli poddano 125 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w tym 74 na roboty budowlane, 18 na dostawy oraz 33 na usługi.

3) Kontrole doraźne i sprawdzające

3.1. Kontrole doraźne

Plan kontroli na 2010 r. nie zawierał ustalonej liczby kontroli doraźnych przewidywanych do przeprowadzenia, ponieważ corocznie liczba takich kontroli uzależniona jest od wpływających do Izby skarg i wniosków oraz stwierdzonych nieprawidłowości w kontrolowanych jednostkach samorządu terytorialnego.

W 2010 roku przeprowadzono 4 kontrole doraźne w:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach (PCPR) – kontrola przeprowadzona w ramach kontroli kompleksowej w zakresie gospodarki finansowej Powiatu Słubickiego. Kontrolą objęto gospodarkę finansową PCPR w Słubicach w zakresie zadań wykonywanych przez tę jednostkę, w szczególności w zakresie wydatkowania środków z otrzymanych dotacji na

podstawie zawieranych porozumień, zgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację oraz prawidłowości i terminowości rozliczenia otrzymanej dotacji.

- Gospodarstwie Pomocniczym przy Starostwie Powiatowym w Słubicach – kontrola przeprowadzona w ramach kontroli kompleksowej w zakresie gospodarki finansowej Powiatu Słubickiego. Kontrolą objęto gospodarkę finansową Gospodarstwa Pomocniczego przy Starostwie Powiatowym w Słubicach w zakresie zadań wykonywanych przez tę jednostkę, w szczególności w zakresie gospodarowania mieniem Skarbu Państwa i realizacji przez ww. jednostkę dochodów budżetu państwa.
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Gozdnicy – kontrola przeprowadzona w ramach kontroli kompleksowej w zakresie gospodarki finansowej Urzędu Gminy w Gozdnicy. Kontrolą objęto księgowość i sprawozdawczość Ośrodka Pomocy Społecznej w Gozdnicy w 2009 roku.
- Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 6 im. Henryka Sienkiewicza w Nowym Miasteczku - kontrola przeprowadzona w ramach kontroli kompleksowej w zakresie gospodarki finansowej powiatu Nowosolskiego. Kontrolą objęto zgodność wewnętrznych regulacji prawnych z obowiązującymi przepisami prawa, prawidłowość realizacji dochodów i wydatków budżetowych oraz rozliczeń jednostki budżetowej z budżetem jednostki samorządu terytorialnego.

3.2. Kontrole sprawdzające

Sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych dokonywane było przez inspektorów kontroli podczas każdej kontroli kompleksowej.

Ponadto w 2010 roku podjęte zostały 3 kontrole sprawdzające: gminy miejsko – wiejskiej Bytom Odrzański oraz 2 gmin wiejskich, tj. Bobrowice i Wymiarki, w zakresie wykonania wniosków pokontrolnych zawartych w wystąpieniach Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze odpowiednio z dnia 20 czerwca 2008 r., 23 grudnia 2009 r. oraz 7 kwietnia 2008 r.

2. Wyniki przeprowadzonych kontroli

Stwierdzone podczas kontroli fakty, stanowiące podstawę do oceny działalności kontrolowanych jednostek przedstawiane były w protokołach kontroli. W kierowanych do kierowników jednostek, po zakończeniu kontroli, wystąpieniach pokontrolnych wskazywano źródła i przyczyny nieprawidłowości, ich rozmiary i skutki oraz wnioski zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i usprawnienia badanej działalności.

Po zakończonych w 2010 r. 30 kontrolach, wystąpienia takie skierowano do 30 jednostek, w których wskazano 518 wniosków pokontrolnych, zmierzających do usunięcia nieprawidłowości i usprawnienia działalności badanych podmiotów.

W przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości kwalifikowanych jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych do rzecznika dyscypliny finansów publicznych kierowane były zawiadomienia o popełnieniu takich czynów. Ogółem do Rzecznika dyscypliny finansów publicznych skierowano 19 zawiadomień, dotyczących 32 osób i 45 przypadków popełnienia czynów noszących znamiona

naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Wszystkie zawiadomienia skierowane były na podstawie wyników kontroli zakończonych w 2010 r.

Zawiadomienia dotyczyły popełnienia następujących czynów określonych w ustawie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych:

- art. 5 ust. 1 pkt 1, tj. nieustalenie należności jednostki sektora finansów publicznych – 3 przypadki,
- art. 5 ust. 1 pkt 2, tj. niepobranie oraz niedochodzenie należności jednostki samorządu terytorialnego, a także pobranie należności jednostki samorządu terytorialnego w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia – 4 przypadki,
- art. 5 ust. 1 pkt 3, tj. niezgodne z przepisami umorzenie lub dopuszczenie do przedawnienia należności jednostki samorządu terytorialnego – 4 przypadki,
- art. 6 pkt 1, tj. nieterminowe przekazanie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa – 5 przypadków,
- art. 8 pkt 1, tj. przekazanie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu jej udzielania – 8 przypadków,
- art. 9 pkt 3, tj. nieterminowe dokonanie zwrotu dotacji – 1 przypadek,
- art. 11 ust. 1, tj. dokonanie wydatku ze środków publicznych z przekroczeniem zakresu upoważnienia – 2 przypadki,
- art. 14 pkt 1-5, tj. opłacenie przez jednostkę sektora finansów publicznych, z przekroczeniem terminu zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne, składek na ubezpieczenie zdrowotne, składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 4 przypadki,
- art. 15, tj. zaciągnięcie zobowiązania z przekroczeniem zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych – 1 przypadek,
- art. 16 ust. 1, tj. niewykonanie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, którego skutkiem jest zapłata odsetek, kar lub opłat – 1 przypadek,
- art. 17 ust. 1 pkt 1, tj. udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych – 1 przypadek,
- art. 17 ust. 1 pkt 2 lit. a, tj. udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących przesłanek stosowania trybów udzielenia zamówienia publicznego: negocjacji bez ogłoszenia, z wolnej ręki lub zapytania o cenę – 1 przypadek,
- art. 17 ust. 1 pkt 3, tj. udzielenie zamówienia publicznego, którego warunki zostały określone w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji – 2 przypadki,
- art. 17 ust. 1 pkt 4, tj. udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych, które miało wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego – 3 przypadki,
- art. 17 ust. 4, tj. niezłożenie przez osobę występującą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w imieniu zamawiającego oświadczeń wymaganych przepisami o zamówieniach publicznych – 1 przypadek,

- art. 17 ust. 5, tj. niewyłączenie z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego osoby podlegającej wyłączeniu z takiego postępowania na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych – 1 przypadek,
- art. 18 pkt 1, tj. przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.) – 1 przypadek,
- art. 18 pkt 2, tj. wykazanie w sprawozdaniu z wykonania procesów gromadzenia środków publicznych danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej – 2 przypadki.

W wyniku realizacji obowiązku określonego w art. 30b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze przeprowadziła kontrolę osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ww. ustawy. Kontrolą w powyższym zakresie objęto 10 jednostek samorządu terytorialnego: 2 powiaty ziemskie, 5 gmin miejsko – wiejskich i 3 gminy wiejskie. W 4 jednostkach samorządu terytorialnego inspektorzy stwierdzili nieprawidłowości w zakresie:

- ustalania średniorocznej liczby etatów nauczycieli, które skutkowały zaniżeniem dodatków łącznie na kwotę 311,72 zł
- ustalania osobistych stawek wynagradzania nauczycieli, które skutkowały zawyżeniem dodatków na kwotę 3,95 zł oraz zaniżeniem dodatków na kwotę 82,76 zł.

Po zakończonych kontrolach inspektorzy sporządzali zestawienia wyników przeprowadzonych kontroli, na podstawie których przygotowywane było zbiorcze zestawienie nieprawidłowości. Ogółem stwierdzono 494 nieprawidłowości w następujących grupach tematycznych:

- I. Ustalenia ogólnie-organizacyjne – 67,
- II. Księgowość i sprawozdawczość budżetowa – 85,
- III. Gospodarka pieniężna i rozrachunki – 20,
- IV. Wykonanie budżetu – 1,
- V. Dochody i przychody – 131,
- VI. Wydatki i rozchody – 67,
- VII. Zamówienia publiczne – 54,
- VIII. Mienie komunalne – 53,
- IX. Zadania zlecone i realizowane w ramach porozumień – 9,
- X. Rozliczenia finansowe jednostki z jej jednostkami organizacyjnymi – 7.

IV. Działalność Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń

Zadania realizowane przez Wydział Informacji Analiz i Szkoleń (WIAiSz) w 2010 roku obejmowały zagadnienia wynikające z ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, a także wewnętrznej struktury izby uwzględnionej w przyjętym ramowym planie pracy na 2010 r. (Uchwała Nr 28/2010 z dnia 27 stycznia 2010 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze).

Podstawowe zadania były realizowane w ramach czterech obszarów działalności, obejmujących:

- przygotowanie materiałów i analiz związanych z działalnością nadzorczą i opiniodawczą Izby,
- kontrolę (formalną i rachunkową) sprawozdawczości budżetowej i finansowej jst,
- działalność informacyjną oraz analizy gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego,
- przygotowanie i organizację szkoleń dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego.

1. Przygotowanie materiałów związanych z nadzorem

Stosownie do ustaleń określonych w uchwale Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 27 stycznia 2010 r. Nr 28/2010 w sprawie przyjęcia ramowego planu pracy Izby na rok 2008, zadania Wydziału związane z nadzorem obejmowały:

- przygotowanie uwag merytorycznych do projektu budżetu i uchwał budżetowych oraz zarządzeń,
- przygotowanie uwag merytorycznych do projektu w sprawie WPF,
- przygotowanie uwag do pozostałych uchwał wynikających z rozszerzonego nadzoru,
- przygotowanie analizy do informacji o przebiegu wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze i sprawozdanie roczne z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
- przygotowanie informacji dotyczących możliwości spłaty kredytu i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych.

W roku 2010 Wydział przygotował uwagi merytoryczne do 101 projektów budżetów oraz 4.647 uchwał i zarządzeń, w tym 3.501 uchwał i zarządzeń dot. budżetu i jego zmian.

Rok 2010 jest piątym rokiem użytkowania programu BeSTI@, który służy m.in. do zarządzania finansami jednostki samorządu terytorialnego w zakresie planowania budżetu począwszy od etapu przygotowania projektu budżetu, poprzez wszystkie jego zmiany. W roku 2010 98% ogółu lubuskich jst (w tym 96 samorządów – 100% oraz 3 związki międzygminne – 60%) przekazało do tut. Izby budżety oraz uchwały i zarządzenia zmieniające budżet (jednocześnie z zachowaniem formy papierowej i wersji elektronicznej z zastosowaniem ww. programu). Dokumenty planistyczne wyłącznie w wersji dokumentu przekazywały do RIO tylko dwa związki międzygminne (z 5 funkcjonujących i uchwalających budżet).

Począwszy od roku 2010 jednostki samorządu terytorialnego przekazują do Izby w systemie BeSTi@ także projekty uchwał w sprawie WPF.

2. Sprawozdawczość budżetowa jst

W roku 2010 jednostki samorządu terytorialnego przekazywały sprawozdania budżetowe do regionalnej izby obrachunkowej za IV kw. 2009 roku zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.). Natomiast po raz pierwszy do sprawozdań sporządzanych za okresy: I, II i III kwartał 2010 roku zastosowanie miały przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103 z późn. zm.).

W roku 2010 po raz ostatni na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.) do regionalnej izby obrachunkowej przekazywano kwartalne sprawozdania Rb-Z i Rb-N za IV kw. 2009 r. oraz roczne sprawozdania uzupełniające Rb-UZ i Rb-UN za 2009 rok. Z dniem 19 marca 2010 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych na mocy którego jednostki samorządu terytorialnego miały już obowiązek sporządzania i przekazywania do regionalnej izby obrachunkowej sprawozdania Rb-Z, Rb-UZ, Rb-N, Rb-UN za I, II i III kw. 2010r.

W roku 2010 do regionalnej izby obrachunkowej po raz ostatni wpłynęły roczne sprawozdania Rb-33 za IV kw. 2009 r. z wykonania planów finansowych funduszy celowych nie posiadających osobowości prawnej, tj. powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Zgodnie z art. 16 ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw z dnia 20 listopada 2009 r. (Dz.U. Nr 215, poz. 1664) z dniem 01.01.2010 r. zlikwidowano powiatowe i gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Ponadto po raz pierwszy za II kw. 2010 r. jednostki samorządu terytorialnego przesyłały do izb półroczne sprawozdania Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych. Sprawozdanie Rb-30S za I półrocze 2010 r. sporządzały tylko te zakłady budżetowe, które realizowały zadania zgodnie z art. 14 ustawy o finansach publicznych, natomiast zakłady, które ulegały likwidacji lub przekształceniu i w związku z tym, nie realizowały zadań z art. 14 ustawy o finansach publicznych, sporządzały sprawozdania Rb-30.

Należy również zauważyć, że w 2010 r. do izby wpływały także korekty sprawozdań budżetowych za lata ubiegłe, tj. za 2007 r. i 2008 r. Korekty dotyczyły najczęściej sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP oraz Rb-Z i Rb-UZ. Korekty za 2007, 2008 i 2009 rok były najczęściej wynikiem kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez tutejszą Regionalną Izbę Obrachunkową.

Na podstawie wyników działalności nadzorczej i kontrolnej Regionalna Izba Obrachunkowa stosownie do art.10 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) stwierdziła nieprawidłowości w zakresie danych dotyczących naliczenia subwencji, w szczególności skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości od osób fizycznych oraz skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych od osób fizycznych i prawnych. W związku z tym w 2010 roku RIO przekazała do Ministerstwa Finansów 6 korekt rocznego sprawozdania Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych jst w formie dokumentu, w których przeprowadzono kontrolę finansową w tym zakresie.

W roku 2010 w zakresie budżetów JST organy wykonawcze tych jednostek były zobowiązane do sporządzania i przekazywania do regionalnej izby obrachunkowej następujące sprawozdania:

Rb-27S	miesięcznych/rocznych z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego
Rb-28S	Miesięczne/roczne z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego
Rb-NDS	kwartalnych o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego
Rb-Z	kwartalnych o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń
Rb-UZ	roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych
Rb-N	kwartalnych o stanie należności
Rb-UN	roczne sprawozdanie uzupełniające o stanie należności oraz wybranych aktywach finansowych
Rb-30	półrocznych/rocznych z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych
Rb-30S	półrocznych/rocznych z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych
Rb-31	półrocznych / rocznych z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych
Rb-33	półrocznych/rocznych z wykonania planów finansowych funduszy celowych (nieposiadających osobowości prawnej)
Rb-34	półrocznych/rocznych z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych
Rb-PDP	półrocznych i rocznych z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy oraz miasta na prawach powiatu
Rb-ST	rocznych o stanie środków na rachunkach bankowych samorządowych jednostek budżetowych/jednostek samorządu terytorialnego
Rb-27ZZ	kwartalnych z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami
Rb-50	kwartalnych o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego

Sprawozdania budżetowe które wpływały do Izby w roku 2010 można podzielić wg następujących okresów sprawozdawczych:

- miesięczne (Rb-27S i 28S za IV kw. roku budżetowego).
- kwartalne (Rb-NDS, Rb-Z, Rb-N, Rb-27ZZ i Rb-50).
- półroczne (Rb-Z, Rb-N, Rb-30, Rb-30S, Rb-31, Rb-33, Rb-34).
- roczne (Rb-27S i Rb-28S, Rb-Z, UZ i Rb-N, UN oraz Rb-30, 30S, 31, 33, 34 i Rb-PDP, Rb-ST).

Jednostki samorządu terytorialnego przekazują sprawozdania w formie elektronicznej (plik bazy danych) oraz dokument w wersji papierowej po jednym egzemplarzu na obowiązujących wzorach sprawozdań określonych w ww. rozporządzeniach. Reguła ta dotyczy wszystkich sprawozdań budżetowych z wyjątkiem sprawozdań kwartalnych z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami (Rb-27ZZ) oraz sprawozdań kwartalnych o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego (Rb-50). Sprawozdania te wpływają do wiadomości regionalnej izby obrachunkowej tylko w formie dokumentu.

Natomiast sprawozdania półroczne i roczne o podstawowych dochodach podatkowych są przesyłane do Izby zarówno w wersji elektronicznej, jak i w dwóch egzemplarzach wersji papierowej. Przy przekazywaniu sprawozdań budżetowych z kwalifikowanym podpisem elektronicznym wersja papierowa dokumentu musi być zachowana jedynie w przypadku sprawozdań o podstawowych dochodach podatkowych (Rb-PDP).

Jednostki samorządu terytorialnego mogą również przysyłać do Izby sprawozdania budżetowe wyłącznie w formie elektronicznej, jednak musi być spełniony warunek, że autentyczność ich pochodzenia i integralność ich treści będą zagwarantowane bezpiecznym podpisem elektronicznym w rozumieniu ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz.U. Nr 130, poz. 1450, ze zm.). W roku 2010 z kwalifikowanego podpisu elektronicznego korzystało 36 jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego, jednak z różnym skutkiem prawnym. Błąd jaki najczęściej był popełniany w wersjach elektronicznych tych sprawozdań polegał na podpisywaniu ich tylko jednym podpisem kwalifikowanym (skarbnika jst). W związku z tym jst musiały w celu dopełnienia obowiązku, dostać sprawozdania budżetowe w wersji papierowej. Należy jednak zauważyć, że pomimo podpisywania sprawozdań ważnymi podpisami elektronicznymi, niektóre jst nadal przysyłały do izby wersję papierową tych sprawozdań.

Sprawozdawczość budżetowa przekazywana była przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego do regionalnej izby obrachunkowej, a następnie regionalna izba obrachunkowa przekazywała je do Ministerstwa Finansów w formie pliku bazy danych z wykorzystaniem elektronicznego Systemu Zarządzania Budżetami Jednostek Samorządu Terytorialnego - Besti@.

W minionym roku przekazano do Ministerstwa Finansów drogą elektroniczną po weryfikacji formalnej i rachunkowej 4.581 sprawozdań (w tym 1.099 korekt). W ogólnej liczbie 4.581 nadesłanych sprawozdań budżetowych 104 (w tym 21 korekty) dotyczyły Rb-PDP rocznego sprawozdania z wykonania podstawowych dochodów podatkowych. Ponadto do tut. Izby do wiadomości wpłynęły 1.163 sprawozdania Rb-27ZZ i Rb-50 w formie papierowej.

Liczba sprawozdań budżetowych jst przesłanych do regionalnej izby obrachunkowej i zbadanych w latach 2005-2010

Rok	Łączna liczba sprawozdań	w tym		
		Sprawozdania (wersja pierwotna)	Sprawozdania (korekty)	% (4:3)
1	2	3	4	5
2005	3.531	3.199	332	10,4%
2006	4.171	3.203	968	30,2%
2007	3.873	3.099	774	24,9%
2008	3.989	3.074	915	29,8%
2009	4.602	3.461	1.141	32,9%
2010	4.581	3.482	1.099	31,6%

Wydział Informacji Analiz i Szkoleń prowadził pełną, merytoryczną kontrolę sprawozdań dotyczącą ich poprawnego przygotowania, zgodności z podjętymi uchwałami, danymi przekazanymi z Ministerstwa Finansów w zakresie planowanych i wykonanych dochodów z tytułu subwencji ogólnej, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przez dysponentów środków budżetowych w zakresie planowanych i przekazanych kwot dotacji. Sprawdzony komplet sprawozdań budżetowych wszystkich jednostek samorządowych województwa lubuskiego był następnie przekazywany do Ministerstwa Finansów drogą elektroniczną za pośrednictwem programu BeSTi@ według określonego pliku danych i terminów wynikających z w/w rozporządzenia.

Analiza informacji o przebiegu wykonania budżetu jst za pierwsze półrocze oraz sprawozdania roczne z wykonania planów finansowych jednostki była przekazywana przez Wydział do Kolegium i stanowiła jeden z podstawowych dokumentów służących do przygotowania opinii przez składy

orzekające. Ponadto informacje wynikające ze sprawozdawczości budżetowej służyły do opracowania szczegółowych materiałów analitycznych z realizacji zadań finansowych jednostek samorządowych.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w sporządzaniu sprawozdań przez jednostki samorządu terytorialnego:

Rb-27S

- niezgodność danych dotyczących wykonania subwencji czy udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych z kwotami przekazanymi przez Ministra Finansów do jst,
- niezgodność planu wykazanych w sprawozdaniu z planami po zmianach wg uchwał,
- niezgodność kwot dotacji wykazanych w sprawozdaniu o dochodach z kwotami dotacji wykazanymi przez dysponentów i w Rb-50 o dotacjach.

Rb-27ZZ

- stosowanie błędnych paragrafów określających źródło powstania dochodów,
- błędne wypełnianie kol. „dochody potrącone przez jst” oraz „dochody przekazane”.

Rb-28S

- niezgodność planów wykazanych w sprawozdaniu z planami po zmianach wg uchwał, np. błędny symbol paragrafu, nieprawidłowa czwarta cyfra symbolu paragrafu,
- niewłaściwe ustalenie kwot zaangażowania,
- błędne wykazywanie w kol. zaangażowanie wielkości kwotowych wynikających z ewidencji księgowej,
- niesłuszne wypełnianie tabeli „Uzupełniająca dane dotyczące dotacji rozwojowej” (wypełnia tylko samorząd województwa).

Rb-NDS

- wykazywanie kwot wydatków majątkowych planowanych i wykonanych niezgodnie z Rb-28S i uchwałami po zmianach,
- niezgodność kwot wykonania dochodów i wydatków wykazywanych w Rb-NDS oraz w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S,
- nie wykazywanie w kolumnie „wykonanie” w poz. D13. nadwyżka z lat ubiegłych i D17. inne źródła wielkości faktycznie posiadanej nadwyżki czy wolnych środków, będących do dyspozycji jednostki,
- błędnie wykazywano w poz. D13 i D131 (nadwyżka z lat ubiegłych) kwoty, które pochodziły z „wolnych środków” i winny być wpisane w poz. D17 i D171.

Rb-PDP

- PDP kolumna 5 (umorzenie zaległości podatkowych) i kolumna 6 (rozłożenie na raty, odroczenie terminu **płatności**) nie były zgodne z odpowiednimi kolumnami w sprawozdaniu Rb-27S (14 i 15),
- nie dokonywano korekty sprawozdania pomimo, że korekcie ulegało sprawozdanie Rb-27S w paragrafach podatkowych.

Rb-Z

- błędnie wykazywano zobowiązania z tytułu pożyczki zaciągniętej w NFOŚiGW w grupie I oraz w WFOŚiGW w grupie II,
- błędne kwoty wykazywane w tabeli „Poręczenia i gwarancje” lub ich brak,
- wykazywanie zobowiązań wymagalnych niezgodne ze sprawozdaniem Rb-28 S,
- niezgodna kwota w poz. „kredyty i pożyczki” wykazana w sprawozdaniu z kwotą w poz. „kredyty i pożyczki” na koniec IV kw. 2009r. Rb-Z powiększonych o kwotę z poz. „kredyty i pożyczki” ze sprawozdania Rb-NDS (kol. Wykonanie).

Rb-UZ

- brak zgodności wykazywanych danych pomiędzy Rb-Z (łączna kwota zobowiązań),
- błędne wypełnianie struktury terminowej zobowiązań z tyt. zaciągniętych kredytów oraz wyemitowanych pap. wartościowych wg pierwotnego oraz pozostałego terminu zapadalności (niewłaściwe wypełnienie kol. C1 i C2 oraz C3 i C4).

Rb-N

- w części A. (należności oraz wybrane aktywa finansowe) nie wypełniono poprawnie pozycji w grupie należności „gotówka i depozyty”,
- nie uzupełniono wiersza N3.1 „gotówka” pomimo, że w kasie jednostki na dzień sprawozdawczy były środki w kasie,
- nie wykazywano żadnych kwot w podziale podmiotowym w pozycji „stanu gotówki” w kasie w grupie III.

Rb-UN

- brak zgodności pomiędzy danymi wykazanymi w Rb-UN a Rb-N.

Rb-30

- niezgodność planu wykazanego w sprawozdaniu z planem przychodów i wydatków zakładu budżetowego, stanowiącego załącznik do uchwały budżetowej,
- niezgodność planu środków obrotowych wykazanych na początek okresu sprawozdawczego (po stronie planu i wykonania) ze stanem środków obrotowych wykazanym po stronie wykonania na koniec okresu sprawozdawczego roku poprzedniego,
- błędne wykazanie w przychodach dotacji przedmiotowej w kwocie brutto zamiast w kwocie netto, którą należy ująć w „Uzupełniającej informacji o rozliczeniu kasowym z budżetem” w poz. Z 102 (podatek VAT od otrzymanej dotacji przedmiotowej),
- w dziale D „Dane uzupełniające” w części dot. informacji o finansowaniu inwestycji nie wykazywano wydatków inwestycyjnych i źródeł ich sfinansowania (np. dotacji celowych na inwestycje pomimo, iż takie występowały w sprawozdaniu Rb-28S) albo nie wypełniono pozycji wydatki inwestycyjne (U 100) choć wskazano dotację celową jako źródło sfinansowania wydatków inwestycyjnych (U 202).

Rb-31

- niezgodność planu wykazanego w sprawozdaniu z planem przychodów i wydatków gospodarstwa pomocniczego, stanowiącego załącznik do uchwały budżetowej.

Rb-33

- niezgodność planu wykazanego w sprawozdaniu z planem przychodów i wydatków funduszu celowego, stanowiącego załącznik do uchwały budżetowej,
- niezgodność planu środków obrotowych wykazanych na początek okresu sprawozdawczego (po stronie planu i wykonania) ze stanem środków obrotowych wykazanym po stronie wykonania na koniec okresu sprawozdawczego roku poprzedniego,

Rb-34

- niezgodność planu wykazanego w sprawozdaniu z planem dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych, stanowiący załącznik do uchwały budżetowej,
- niezgodność stanu środków pieniężnych wykazanych na początek okresu sprawozdawczego ze stanem środków pieniężnych wykazanym po stronie wykonania na koniec okresu sprawozdawczego roku poprzedniego.

Rb-ST

- w wierszu 2. „Środki niewykorzystanej dotacji w roku budżetowym” wykazano nieprawidłową kwotę niewykorzystanej na dzień 31 grudnia dotacji celowej otrzymanej z budżetu,
- niewykazanie żadnej kwoty w wierszu l.1. „Stan środków na rachunku wydatków niewygasających” pomimo wykazywania kwot w kolumnie 10 sprawozdania Rb-28S.

3. Sprawozdawczość w zakresie operacji finansowych

Ponadto Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze wg właściwości była zobowiązana w 2010 r. do pośredniczenia w przekazywaniu do GUS sprawozdawczości kwartalnej, sporządzanej na podstawie rozporządzenia z dnia 26 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych za IV kw. 2009 r. (Dz.U. Nr 113, poz. 770) oraz rozporządzenia z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych za I, II i III kw. 2010 r. (Dz.U. Nr 43, poz. 247). Regionalne izby obrachunkowe zobowiązane zostały ww. rozporządzeniem do przyjmowania od jednostek samorządu terytorialnego, zarówno w formie elektronicznej, jak i w formie dokumentu, sprawozdań zbiorczych w powyższym zakresie. Są to następujące sprawozdania: Rb- N (o stanie należności), Rb-Z (o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji) oraz roczne uzupełniające Rb-UN oraz Rb-UZ.

Do sporządzania sprawozdań obejmujących własne należności, zobowiązania oraz poręczenia i gwarancje w sektorze samorządowym zobowiązane są, zgodnie z powołanym wyżej aktem prawnym:

- samorządowe fundusze celowe posiadające osobowość prawną,
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których jest organem założycielskim,
- samorządowe instytucje kultury posiadające osobowość prawną,
- samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw

w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w ww. sprawozdaniach to:

- niedotrzymywanie terminów przesyłania sprawozdań do RIO, zarówno formy papierowej jak i elektronicznej;
- brak spójności sprawozdań rocznych z uzupełniającymi, niespójność sprawozdań Rb-Z z Rb-UZ i podobnie Rb-N z Rb-UN;
- błędy formalne (brak podpisu osób upoważnionych oraz pieczętki);
- brak opisu na skorygowanych sprawozdaniach (sprawozdania w formie papierowej często nie są zaznaczone jako korekta);
- niedotrzymywanie terminów przesyłania sprawozdań do RIO dokumentów w formie papierowej i elektronicznej;
- brak nazwy i adresu jednostki sprawozdawczej, brak numeru identyfikacyjnego REGON, niewskazywanie kwartału za który jest sporządzane sprawozdanie oraz brak symbolu GUS;
- dane liczbowe były wykazywane w sprawozdaniach w groszach;
- wiele JST nie uzupełniało w Rb-Z i Rb-N część C. oraz w Rb-UZ i Rb-UN część D. dotyczącej liczby podmiotów dla których jednostka sprawozdawcza jest organem założycielskim;
- bardzo częstym błędem jest wpisywanie liczby posiadanych funduszy celowych z osobowością prawną. Jedynym funduszem nadzorowanym przez JST posiadającym osobowość prawną jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- niezgodności pomiędzy sprawozdaniem Rb-Z a Rb-UZ oraz między Rb-N a Rb-UN;
- w przypadku wykazania w Rb-Z zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych, należy jednocześnie wykazać kwotę posiadanych papierów wartościowych w Rb - UZ część A.
 - zobowiązania według tytułów dłużnych, B1. papiery wartościowe oraz C1. papiery wartościowe wg pierwotnego terminu zapadalności i C2. papiery wartościowe wg pozostałego terminu zapadalności;
- w sprawozdaniu Rb-N wystąpiły błędy w wierszu N3.1 Gotówka - powinna być wykazywana gotówka w kasie, należy ją wykazywać w tej samej grupie do której należy podmiot sporządzający sprawozdanie, czyli: dla grupy 62 wyłącznie w grupie III. Jeśli natomiast jest to gotówka zdeponowana w banku lub innych podmiotach to powinna być wykazana w wierszu N3.2 - Depozyty na żądanie.

W omawianym okresie do Izby wpłynęło 1.804 sprawozdań, w tym 67 korekt (3,71%).

W związku z wejściem w życie rozporządzenia z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. Nr 43, poz. 247) począwszy od 1 kw. 2010r. sprawozdania Rb-Z i Rb-N (oraz odpowiednio Rb-UZ i Rb- UN) w zakresie budżetu jst zaliczane są do sprawozdań w zakresie operacji finansowych.

Na mocy ww. rozporządzenia Izba zobowiązana została do sporządzania i przekazania do GUS sprawozdań zbiorczych Rb- Z i Rb-N nadzorowanych jednostek samorządu terytorialnego.

4. Sprawozdania w zakresie pomocy publicznej przedsiębiorcom

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2007 r. nr 59, poz. 404 z późn. zm) oraz w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej

pomocy publicznej, informacji o nieudzielaniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz.U. nr 153, poz. 952), w którym zostały określone wzory, terminy składania, okresy sprawozdawcze i zakres sprawozdań – tut. Regionalna Izba Obrachunkowa pośredniczyła w przekazywaniu sprawozdawczości z udzielonej przez jednostki samorządu terytorialnego pomocy publicznej, informacji o nieudzielaniu pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Od 2 kw. 2010 r. JST z terenu województwa lubuskiego mają obowiązek przesyłania sprawozdań z udzielonej pomocy publicznej wyłącznie w systemie SHRIMP.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w przekazywanych sprawozdaniach z pomocy publicznej:

- stosowanie niewłaściwego nazewnictwa przekazywanych plików, pomimo poinformowania jednostek o sposobie jednolitego określania nazwy plików zawierających sprawozdania,
- niedotrzymywanie terminów przesyłania sprawozdań przez jednostki do RIO,
- nie wypełnianie w arkuszu pól identyfikujących jst tj. nazwy, adresu oraz okresu za jaki sprawozdanie sporządzono,
- przekazywanie sprawozdań kwartalnych o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych przekazywanych na rzecz sektora finansów publicznych po zmianie przepisów, w których określono obowiązek przekazywania sprawozdań rocznych,
- sporządzanie oraz przekazywanie informacji kwartalnej o nieudzielaniu pomocy publicznej po zmianie przepisów, w których określono obowiązek przekazywania informacji rocznych.

W 2010 roku przesłano do Izby:

- 320 sprawozdań (w tym 49 korekt), które stanowią 15,31% sprawozdań ogółem,
- 48 informacji o nieudzielaniu pomocy,
- 101 sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców.

Powyższe sprawozdania Izba przesłała do UOKiK.

5. Sprawozdania w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie i rybołówstwie

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu pomocy (Dz.U. Nr 174, poz. 1081 z późn. zm.) Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze w zakresie swojej właściwości pośredniczyła w elektronicznym przekazywaniu sprawozdawczości z udzielonej przez jednostki samorządu terytorialnego pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu pomocy do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Były to następujące sprawozdania:

- 1) **roczne sprawozdanie o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie**, innej niż pomocy de minimis tj. pomocy notyfikowanej do Komisji Europejskiej, pomocy udzielanej w ramach wyłączeń grupowych sporządzane według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia,

- 2) **sprawozdanie o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie na duże projekty inwestycyjne** przygotowane według wzoru określonego w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
- 3) **miesięczne sprawozdanie o udzielonej pomocy de minimis w rolnictwie** którego wzór zamieszczono w załączniku nr 3 do rozporządzenia,
- 4) **miesięczne sprawozdanie o udzielonej pomocy de minimis w rybołówstwie** przygotowane według wzoru określonego w załączniku nr 4 do rozporządzenia,
- 5) **miesięczna/roczna informacja o nieudzieleniu pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie w danym okresie sprawozdawczym** sporządzana według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

W wyniku kontroli powyższych sprawozdań otrzymanych od JST stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieterminowe przesyłanie sprawozdań przez jednostki do Regionalnej Izby Obrachunkowej,
- wzory sprawozdań niezgodne z wzorami wynikającymi z rozporządzenia,
- brak danych osoby upoważnionej do przekazywania informacji i osoby do kontaktu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie informacji i danych zawartych w sprawozdaniu,
- wskazanie niewłaściwego okresu sprawozdawczego za który sporządzane jest sprawozdanie lub informacja,
- błędne dane podmiotu udzielającego pomocy,
- niewłaściwe wypełnienie poszczególnych pozycji w tabeli danego sprawozdania.

W 2010 roku Izba przesłała elektronicznie do Ministerstwa Rolnictwa otrzymane z jst :

- **285** sprawozdań miesięcznych o udzieleniu pomocy w rolnictwie,
- **1.162** informacji miesięcznych o nieudzieleniu pomocy w rolnictwie,
- **61** sprawozdania roczne o udzielonej pomocy ,
- **135** informacji rocznych o nieudzieleniu pomocy.

6. Sprawozdawczość finansowa jednostek samorządu terytorialnego

Jednostki samorządu terytorialnego sporządzały i przekazywały do tut. Izby sprawozdania finansowe za 2009 rok na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Sprawozdania te to:

- **bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego**, sporządzany według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 4 rozporządzenia,
- **skonsolidowany bilans jednostki samorządu terytorialnego** przygotowany według wzoru określonego w załączniku nr 7 do rozporządzenia,

- **bilans jednostki budżetowej, zakładu budżetowego, gospodarstwa pomocniczego jednostki (bilans łączny)** przygotowany według wzoru określonego w załączniku nr 5 do rozporządzenia,
- **rachunek zysków i strat jednostki (wariant porównawczy) - sprawozdanie łączne**, którego wzór zamieszczono w załączniku nr 8 do rozporządzenia,
- **zestawienie zmian w funduszu jednostki – sprawozdanie łączne** sporządzane według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

Sprawozdania finansowe łączne są sumą sprawozdań finansowych jednostkowych lub jednostkowych i łącznych. Zarządy jednostek samorządu terytorialnego sporządzają **sprawozdania finansowe łączne** osobno dla jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych i przekazują je do regionalnej izby obrachunkowej **w terminie do dnia 30 kwietnia roku następnego**. W tym samym terminie zarządy jednostek samorządu terytorialnego zobowiązane są także do przekazania do regionalnej izby obrachunkowej **bilansów z wykonania budżetu**.

W 2010 r. do tut. Izby wpłynęło **125** bilansów z wykonania budżetów jst za 2009 r., **210** bilansów łącznych jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, **183** rachunków zysków i strat oraz **186** zestawień zmian w funduszu.

Skonsolidowane bilanse jednostek samorządu terytorialnego Regionalna Izba Obrachunkowa otrzymuje w formie dokumentu oraz w formie elektronicznej w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania przez jst ostatniego sprawozdania podlegającego konsolidacji. W terminie 14 dni od dnia otrzymania ostatniego skonsolidowanego bilansu jednostki samorządu terytorialnego Izba przekazuje do Ministerstwa Finansów formy elektroniczne tych sprawozdań.

Na 101 jst województwa lubuskiego do Ministerstwa Finansów tut. Izba przekazała po zweryfikowaniu **103** bilanse skonsolidowane.

W wyniku kontroli powyższych sprawozdań finansowych jednostek stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieterminowe przesyłanie sprawozdań przez jednostki do regionalnej izby obrachunkowej,
- błędy rachunkowe w poszczególnych pozycjach sprawozdań,
- niezgodność poszczególnych danych w bilansie z wykonania budżetu z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych,
- brak spójności poszczególnych pozycji w bilansach,
- wzory sprawozdań finansowych niezgodne z wzorami wynikającymi z rozporządzenia,
- brak podpisów osób upoważnionych do zatwierdzenia danego sprawozdania,
- niezgodność stanów początkowych bilansu za dany okres sprawozdawczy ze stanami końcowymi bilansu za poprzedni okres sprawozdawczy,
- brak równości pomiędzy łączną kwotą aktywów a łączną kwotą pasywów,
- niewłaściwa data sporządzenia sprawozdania finansowego,
- brak wypełnienia informacji uzupełniających w poszczególnych bilansach,
- brak spójności pomiędzy poszczególnymi pozycjami w rachunku zysków i strat (sprawozdanie łączne) a zestawieniem zmian w funduszu jednostki (sprawozdanie łączne),

- brak spójności pomiędzy poszczególnymi pozycjami w rachunku zysków i strat (sprawozdanie łączne) a bilansem łącznym jednostki budżetowej, zakładu budżetowego, gospodarstwa pomocniczego jednostki,
- brak spójności pomiędzy poszczególnymi pozycjami w zestawieniu zmian w funduszu jednostki (sprawozdanie łączne) a bilansem łącznym jednostki budżetowej, zakładu budżetowego, gospodarstwa pomocniczego jednostki,
- nieuwzględnienie przy sporządzaniu bilansu skonsolidowanego określonych jednostek organizacyjnych podlegających konsolidacji.

7. Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego

Zgodnie z art. 30a ustawy Karta Nauczyciela (w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie ustawy Karta Nauczyciela - Dz. U. z roku 2009 Nr 213 poz. 1650) oraz w oparciu o rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 6 poz. 35) organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego w terminie do dnia 10 lutego roku kalendarzowego następującego po roku, który podlegał analizie, sporządza sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem wysokości kwoty różnicy, o ile wystąpiła. Następnie powyższe sprawozdanie przedkłada w wersji papierowej i elektronicznej (arkusz MS Excel), w terminie 7 dni od jego sporządzenia, Regionalnej Izbie Obrachunkowej, a także organowi stanowiącemu tej jednostki samorządu terytorialnego, dyrektorom szkół prowadzonych przez tę jednostkę oraz związkom zawodowym zrzeszającym nauczycieli.

W 2010 r. do tut. Izby wpłynęło 96 sprawozdań z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym 1 korekta.

W wyniku kontroli powyższych sprawozdań otrzymanych od jst stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- a) sprawozdania przesyłane były przez wiele jednostek samorządu terytorialnego w pliku PDF, a także na arkuszu o innej strukturze,
- b) nie wypełniano poszczególnych pozycji sprawozdań lub podawano błędne kody jst, jednakże na bieżąco powyższe błędy były weryfikowane a sprawozdania przesyłane na właściwych drukach.

8. Działalność informacyjna i szkoleniowa

8.1. Działalność informacyjna

Art. 1 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych nakłada na izby obowiązek prowadzenia działalności informacyjnej i szkoleniowej. Zgodnie z zapisem ustawy działalność ta prowadzona jest w zakresie objętym nadzorem i kontrolą izb. Działalność szkoleniowo-informacyjna

RIO obejmuje głównie: organizację i prowadzenie szkoleń w zakresie przepisów regulujących gospodarkę finansową jst oraz udzielania zamówień publicznych, informacje i doradztwo w zakresie praktycznego stosowania przepisów prawa w tym zakresie oraz upowszechnianie informacji o wynikach działalności nadzorczej i kontrolnej izb.

W realizacji działań w zakresie przedsięwzięć szkoleniowych i informacyjnych Izba współpracuje z Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Rozwoju Regionalnego, UOKiK, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem Przeciwdziałania Narkomanii, regionalnymi izbami obrachunkowymi, WSA w Gorzowie Wlkp., Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Zielonej Górze, Sądem Okręgowym w Zielonej Górze, Delegaturą Najwyższej Izby Kontroli w Zielonej Górze, Izbą Skarbową w Zielonej Górze, Państwową Inspekcją Pracy – Inspektorat Okręgowy w Zielonej Górze, Komendą Wojewódzką Policji w Gorzowie Wlkp., FRDL, uczelniami wyższymi, w tym z Uniwersytetem Zielonogórskim, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sulechowie, Lubuskim Kuratorium Oświaty, Wojewodą Lubuskim, Sejmikiem Województwa Lubuskiego oraz Zrzeszeniem Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Miast Województwa Lubuskiego i Konwentem Starostów Województwa Lubuskiego

Funkcja informacyjna realizowana jest m.in. za pośrednictwem działalności wydawniczej, udzielania pisemnych informacji i wyjaśnień, telefonicznych i bezpośrednich kontaktów z pracownikami samorządowymi oraz poprzez informacje zamieszczane na stronach internetowych Izby. W ramach tej działalności informacyjnej Izba przygotowuje i wydaje **Kwartalnik Regionalnej Izby Obrachunkowej**, na łamach którego publikowane są informacje w zakresie zmian w przepisach prawa, analizy wykonania budżetów przez jednostki samorządu terytorialnego, opracowania problemowe, opracowania wynikające z działalności nadzorczej i kontrolnej, interpretacje ministerstw, opinie i wyjaśnienia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz orzecznictwo sądów administracyjnych.

W 2010 r. wydany został jeden zeszyt **Kwartalnika Regionalnej Izby Obrachunkowej** - wydanie łączone 1-2/(50)/2010.

Coraz większą rolę w realizacji działalności informacyjnej i instruktażowej Izby odgrywa Internet i nowoczesne środki komunikacji. Za pośrednictwem strony internetowej Izby oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej publikowane są coroczne sprawozdania z działalności Izby, informacje dotyczące bieżącej działalności, zmian w przepisach prawa, opracowania wynikające z działalności nadzorczej i kontrolnej, materiały analityczne dotyczące wykonania budżetów i sytuacji finansowej lubuskich jednostek samorządu terytorialnego (materiały w tym zakresie zamieszcza się także w kwartalniku Izby), interpretacje ministerstw, opinie i wyjaśnienia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz orzecznictwo NSA, a także informacje dotyczące organizowanych szkoleń.

Strony internetowe Izby cieszą się coraz większym zainteresowaniem, tak że strony osób zawodowo związanych z szeroko rozumianą działalnością samorządu terytorialnego, jak i studentów oraz osób przygotowujących prace naukowe z zakresu działalności RIO bądź gospodarki finansowej jst.

Na podstawie art. 13 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Izba udziela wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych na wystąpienia podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 ww. ustawy (tj. jednostek samorządu terytorialnego, związków międzygminnych, stowarzyszeń gmin oraz stowarzyszeń gmin i powiatów, związków powiatów, stowarzyszeń powiatów, samorządowych jednostek organizacyjnych, w tym samorządowych osób prawnych, innych podmiotów, w zakresie wykorzystywania przez nie dotacji przyznawanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego). W roku 2010 Izba udzieliła w powyższym trybie wyjaśnień na 33 wystąpienia uprawnionych podmiotów.

Regionalne izby obrachunkowe, jako podmioty realizujące zadania publiczne, zobligowane są ponadto do udostępniania informacji publicznej w trybie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej. Obowiązek ten jest realizowany poprzez publikacje w internetowym Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) oraz udzielanie odpowiedzi na wnioski zainteresowanych osób i instytucji. Publikowane treści w BIP są na bieżąco modyfikowane i uzupełniane. Najczęściej przedmiotem zainteresowania były informacje o wynikach działalności kontrolnej i nadzorczej izby, informacje dotyczące organizacji izby, sprawozdania z działalności RIO oraz dane statystyczne i analizy dotyczące wykonania budżetów i zobowiązań lubuskich jednostek samorządu terytorialnego. W roku 2010 udzielono odpowiedzi na 23 skierowane do Izby wnioski o udzielenie informacji publicznej.

Niezależnie od udzielania wyjaśnień w trybie art. 13 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oraz udzielania informacji udzielanej na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej Izba opracowuje analizy, zestawienia danych oraz udostępnia zgromadzone informacje i dokumentację organom państwa i innym instytucjom (w tym m.in. Ministerstwu Finansów, MSWiA, MRiRW, GUS, NIK, FOŚiGW, NBP, Lubuskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu, szkołom wyższym i instytucjom naukowym, parlamentarzystom, wydawnictwom prasowym).

Pracownicy Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń uczestniczą w pracach mających na celu przygotowanie i opracowanie „**Sprawozdania z działalności RIO i wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego**” przedkładanego corocznie Sejmowi i Senatowi RP.

Przedstawiciele Izby uczestniczą ponadto w wielu przedsięwzięciach o charakterze informacyjnym, naukowym, badawczym, prezentując zagadnienia i materiały związane z działalnością Izby i gospodarką finansową jst (w tym m.in.: w wielu konferencjach i seminariach dotyczących finansów samorządu oraz w posiedzeniach Lubuskiego Konwentu Starostów Województwa Lubuskiego oraz Zrzeszenia Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Miast Województwa Lubuskiego).

8.2. Działalność szkoleniowa

Działalność szkoleniowa RIO, realizowana przez Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń, opierała się na planie szkoleń stanowiącym załącznik do planu pracy Izby na rok 2010. Z uwagi na zmianę przepisów regulujących funkcjonowanie rachunku dochodów własnych w regionalnych izbach obrachunkowych szkolenia realizowano wyłącznie w I półroczu 2010 r.

W omawianym okresie zrealizowane zostały założenia przewidziane w planie szkoleń na rok 2010, program szkoleń uzupełniony został ponadto o dodatkowe zagadnienia.

Ogółem, w 2010 roku Izba była organizatorem: 57 odrębnych szkoleń dla jednostek samorządu terytorialnego. W szkoleniach dla jst uczestniczyło łącznie 1.905 osób, reprezentujących lubuskie samorzady; w tym m.in.: prezydenci miast, burmistrzowie, wójtowie, starostowie, członkowie zarządów powiatów i zarządu województwa, skarbnicy i służby finansowe jst, radni, sekretarze jst, pracownicy odpowiedzialni za procedurę udzielania zamówień publicznych, gospodarkę nieruchomościami, audytorzy wewnętrzni, pracownicy komórek kontroli wewnętrznej, sekretarze jst, główni księgowi związków międzygminnych, kierownicy, księgowi i pracownicy placówek oświatowych, kierownicy, księgowi i pracownicy instytucji kultury, jednostek budżetowych i zakładów budżetowych. Zestawienie tematyki szkoleń dla jst zrealizowanych w 2010 r. zawiera załącznik nr 4.

Tematyka szkoleń obejmowała zagadnienia związane z szeroko pojętą gospodarką finansową jst; takie jak: rachunkowość budżetowa, finanse publiczne, działalność pożytku publicznego i wolontariat, podatki i opłaty lokalne, zagadnienia związane z nadzorem i kontrolą RIO, audyt i kontrola wewnętrzna w jst, a także zamówienia publiczne, odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, gospodarka nieruchomościami.

Szkolenia prowadzone były metodą wykładów oraz zajęć i warsztatów praktycznych, z wykorzystaniem nośników multimedialnych. Uczestnicy szkoleń otrzymywali materiały i opracowania przygotowane przez prowadzących, jak również zaświadczenia uczestnictwa w szkoleniu. Zajęcia odbywały się – w zależności od zapotrzebowania - w grupach liczących od 12 do 120 osób. Podkreślić należy, że w opinii samorządów atutami szkoleń organizowanych przez RIO są gwarantujący wysoką jakość i poziom szkolenia dobór kadr i jednocześnie konkurencyjne, w stosunku do komercyjnej oferty firm szkoleniowych i consultingowych, ceny szkoleń.

W roku 2010 Regionalna Izba Obrachunkowa była m.in. organizatorem szkoleń w zakresie wdrażania elektronicznego systemu zarządzania budżetami jst BeSTi@ - Sprawozdawczość jednostek organizacyjnych (SJO BeSTi@) oraz Moduł Planistyczny i Administracyjny. Szkolenie prowadzone były w formie warsztatów z wykorzystaniem stanowisk komputerowych. Funkcje trenerów pełnili pracownicy WIAiSz.

W realizacji szkoleń Izba współpracowała z Ministerstwem Finansów, UOKiK, regionalnymi izbami obrachunkowymi, WSA w Gorzowie Wlkp., Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Zielonej Górze, Sądem Okręgowym w Zielonej Górze, uczelniami wyższymi, w tym z Uniwersytetem Zielonogórskim, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sulechowie, Zrzeszeniem Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Miast Województwa Lubuskiego, Wojewodą Lubuskim, Sejmikiem Województwa Lubuskiego, Okręgową Izbą Radców Prawnych w Zielonej Górze. Na podstawie zawartych porozumień do udziału w szkoleniach organizowanych z inicjatywy RIO zapraszano również m.in.: przedstawicieli Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp., Delegatury NIK

w Zielonej Górze, Okręgowego Inspektoratu PIP w Zielonej Górze, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Zielonej Górze oraz Prokuratur Okręgowych w Gorzowie Wlkp. i Zielnej Górze.

Pracownicy Izby uczestniczyli ponadto w charakterze wykładowców w szkoleniach organizowanych przez inne podmioty (w tym m.in. Zrzeszenie Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Miast Województwa Lubuskiego, RCAK Zielona Góra).

Tematyka szkoleń dla JST w roku 2010 – zestawienie

Lp.	Temat szkolenia	Data szkolenia
1.	Dochodzenie, przyznawanie ulg w spłacie i egzekucja niepodatkowych należności budżetowych gminy w świetle nowej ustawy o finansach publicznych	05-01-2010 r.
2.	Zamknięcie ksiąg rachunkowych samorządowych jednostek organizacyjnych za 2009 rok oraz wybrane problemy ewidencyjne związane ze zmianą przepisów ustawy o finansach publicznych	11-01-2010 r.
3.	Nowe zasady ewidencji projektów finansowanych ze środków europejskich oraz ewidencja procesów zmian (zadania jednostek przejmujących mienie i jednostek likwidowanych)	12-01-2010 r.
4.	Rachunkowość – od podstaw – samorządowych jednostek budżetowych oraz zasady sporządzania sprawozdań budżetowych (Rb-27S i Rb-28S) i sprawozdania finansowego	14-01-2010 r.
5.	Udzielanie i rozliczanie dotacji z budżetu jednostek samorządu terytorialnego w świetle nowej ustawy o finansach publicznych i orzecznictwa sądowego	28-01-2010 r.
6.	Obowiązki organów prowadzących szkoły wynikające ze znowelizowanego art. 30 ustawy – Karta Nauczyciela oraz rozporządzenia MEN z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego	29-01-2010 r.
7.	Rachunkowość jednostek pomocy społecznej oraz fundusz alimentacyjny	03-02-2010 r.
8.	Likwidacja zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, rachunków dochodów własnych i samorządowych funduszy celowych – zasady gospodarki finansowej jednostek sektora finansów publicznych w nowej ustawie o finansach publicznych	04-02-2010 r.
9.	Bilans budżetu i bilans urzędu jednostki samorządu terytorialnego za 2009 rok	05-02-2010 r.
10.	Prawo zamówień publicznych po nowelizacji	08-02-2010 r. 09-02-2010 r.
11.	Służba przygotowawcza Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	10-02-2010 r. 11-02-2010 r. 12-02-2010 r. 15-02-2010 r. 16-02-2010 r.
12.	Zasady udzielania pomocy publicznej przez gminy w 2010 roku	12-02-2010 r.
13.	Szkolenie dla pracowników Departamentu PROW Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego	15-02-2010 r.
14.	Nowa ustawa o finansach publicznych – założenia i kierunki zmian w systemie finansów publicznych. Procedura absolutoryjna i obowiązek zatwierdzania sprawozdania finansowego	12-03-2010 r.
15.	Nowa ustawa o finansach publicznych – założenia i kierunki zmian w systemie finansów publicznych - szkolenie dla pracowników jednostek organizacyjnych Miasta i Gminy Ślubice	05-03-2010 r.
16.	Zlecenie zadań publicznych regulowane ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie po nowelizacji ustawy	04-03-2010 r.
17.	Wydatki strukturalne – podstawy prawne, klasyfikacja, rozliczanie	26-03-2010 r.
18.	Sprawozdawczość samorządowych jednostek budżetowych w roku 2010 po zmianach przepisów	17-03-2010 r.
19.	Sprawozdawczość jednostek samorządu terytorialnego w roku 2010 po zmianach przepisów	18-03-2010 r.
20.	Sprawozdawczość jednostek sektora finansów publicznych w roku 2010 po zmianach przepisów	19-03-2010 r.
21.	Wydatki strukturalne – podstawy prawne, klasyfikacja, rozliczanie	26-03-2010 r.
22.	Kontrola zarządcza, identyfikacja ryzyk i zarządzanie ryzykiem w świetle nowej ustawy o finansach publicznych	30-03-2010 r.
23.	Udzielanie i rozliczanie dotacji z budżetu jednostek samorządu terytorialnego w świetle nowej ustawy o finansach publicznych i orzecznictwa sądowego	08-04-2010 r.

24.	Kontrola zarządcza, identyfikacja ryzyk i zarządzanie ryzykiem w świetle nowej ustawy o finansach publicznych	14-04-2010 r.
25.	Służba przygotowawcza Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	22-04-2010 r. 23-04-2010 r. 26-04-2010 r. 27-04-2010 r. 28-04-2010 r.
26.	Audyt i kontrola zarządcza w jednostkach sektora finansów publicznych (ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki podsektora samorządowego)	18-05-2010 r.
27.	Szkolenie wyjazdowe dla skarbników jednostek samorządu terytorialnego i księgowych związków międzygminnych	19-21-05-2010 r.
28.	Kontrola zarządcza, identyfikacja ryzyk i zarządzanie ryzykiem w świetle nowej ustawy o finansach publicznych – szkolenie dla pracowników Departamentu Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowego Województwa Lubuskiego	25-05-2010 r.
29.	Kontrola zarządcza w JST – szkolenie dla pracowników i jednostek organizacyjnych Starostwa gorzowskiego	23-06-2010 r.
30.	Rachunkowość podatkowa, czyli jak prawidłowo rozliczyć i zaksięgować podatki w gminie	11-06-2010 r.
31.	Sprawozdawczość samorządowych jednostek organizacyjnych po zmianach przepisów w 2010 r. ze szczególnym uwzględnieniem I półrocza 2010 r.	17-06-2010 r.
32.	Sprawozdawczość jednostek samorządu terytorialnego po zmianach przepisów w 2010 r. ze szczególnym uwzględnieniem I półrocza 2010 r.	18-06-2010 r.
33.	System sprawozdawczości Jednostek organizacyjnych „SJO Bestia”	31-05-2010 r. 01-06-2010 r. 02-06-2010 r. 07-06-2010 r. 08-06-2010 r. 09-06-2010 r. 10-06-2010 r. 11-06-2010 r. 14-06-2010 r. 15-06-2010 r. 16-06-2010 r. 17-06-2010 r. 18-06-2010 r. 21-06-2010 r. 22-06-2010 r. 23-06-2010 r.

Część II

Działalność Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Do Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze w 2010 r. wpłynęło 12 wniosków o ukaranie wobec 14 obwinionych. Ww. wnioski o ukaranie złożyli Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych oraz jego zastępcy. Wnioski Rzecznika i jego zastępców sformułowane były na podstawie zawiadomień złożonych przez organy kontroli tj.: RIO, NIK, oraz kierowników jednostek sektora finansów publicznych.

Komisja w ciągu roku rozpoznała 15 spraw i wydała łącznie 15 orzeczeń w stosunku do 18 obwinionych w tym: 2 sprawy z wniosku z 2009 r. stosunku do 3 obwinionych i 1 sprawę przekazaną z Głównej Komisji Orzekającej do ponownego rozpoznania w stosunku do 1 obwinionego. Ogółem ukarano 6 obwinionych, w tym karą upomnienia 6 obwinionych, a w stosunku do 6 obwinionych wydano rozstrzygnięcie o uniewinnieniu, natomiast odstąpiono od wymierzenia kary wobec 6 obwinionych.

Do najczęściej występujących czynów kwalifikowanych, jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych w 2010 r. należy zaliczyć naruszenie polegające na:

- niezgodnym z przepisami umorzeniu należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo dopuszczeniu do przedawnienia tej należności;
- wykazaniu w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej;
- nieopłaceniu przez jednostkę sektora finansów publicznych składek na ubezpieczenia społeczne, składek na ubezpieczenie zdrowotne, składek na Fundusz Pracy, wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- udzieleniu zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych,
- zmianie umowy w sprawie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych ;
- nierozliczeniu przekazanej dotacji lub nieterminowe rozliczenie tej dotacji;
- dokonanie zmiany w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych bez upoważnienia.
- przeprowadzeniu inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.).

Część III

Działalność Rzecznika dyscypliny finansów publicznych

W 2010 roku do Rzecznika dyscypliny finansów publicznych złożonych zostało 89 zawiadomień o ujawnieniu okoliczności wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Wśród podmiotów składających zawiadomienia dominowali kierownicy jednostek sektora finansów publicznych, w których okoliczności takie zostały ujawnione oraz podmioty pełniące funkcje nadzorcze i kontrolne nad jednostkami sektora finansów publicznych (32 zawiadomienia złożone zostały przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, 18 zawiadomień złożył Wojewoda Lubuski, 8 zawiadomień pochodziło od Marszałka Województwa Lubuskiego, 7 zawiadomień złożonych zostało przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej, 6 zawiadomień złożonych zostało przez Najwyższą Izbę Kontroli, 3 zawiadomienia złożone zostały przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych oraz 15 zawiadomień złożyły pozostałe podmioty).

Wśród ujawnianych okoliczności wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych przeważały sprawy dotyczące:

- zamówień publicznych (udzielenia zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących przesłanek stosowania poszczególnych trybów udzielania zamówienia publicznego, nie złożenia przez członka komisji przetargowej lub inną osobę występującą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oświadczeń wymaganych przez przepisy o zamówieniach publicznych, unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych, określających przesłanki upoważniające do unieważnienia tego postępowania);
- wykazanie w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej;
- nieprzekazania do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego lub nieterminowego przekazania tych dochodów;
- dokonanie wydatków ze środków publicznych bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia,
- zaniechania przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzenie lub rozliczenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.);

- nieustalenia należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo ustalenie takiej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia,
- niepobrania lub niedochodzenia należności Skarbu państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo pobranie lub dochodzenie tej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia,
- nieopłacenia przez jednostkę sektora finansów publicznych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, składek na Fundusz Pracy, składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- dotacji (przekazania dotacji z naruszeniem zasad lub trybu udzielania, niedokonanie zwrotu dotacji w należnej wysokości lub nieterminowe dokonanie zwrotu tej dotacji, nie rozliczenia przekazanej dotacji, wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotacji);
- niewykonania zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych, których skutkiem była zapłata odsetek, kar lub opłat,
- niezgodne z przepisami umorzenie należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo dopuszczenie do przedawnienia tej należności,
- dokonanie zmiany w budżecie lub planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia,
- zaciągania zobowiązań bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań jednostek sektora finansów publicznych,
- przeznaczenie środków rezerwy budżetowej na inny cel niż określony w decyzji o ich przyznaniu.

W sprawach przedstawionych w złożonych zawiadomieniach o ujawnieniu okoliczności wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych wydanych zostało:

16 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, obejmujących łącznie 16 rozstrzygnięć (przyczyną odmowy wszczęcia postępowania wyjaśniającego w 12 przypadkach była znikoma szkodliwość naruszenia dyscypliny dla finansów publicznych, w 1 przypadku brak znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych, w 1 przypadku przedawnienie oraz w 1 przypadku zdarzenie losowe, natomiast w 3 przypadkach inne przyczyny), 45 postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego wobec 62 osób, 49 postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, obejmujące łącznie 69 osób (wśród przyczyn takiego rozstrzygnięcia przeważała okoliczność nie popełnienia zarzucanego czynu, brak znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych oraz znikoma szkodliwość naruszenia dla finansów publicznych).

W następstwie przeprowadzonych czynności sprawdzających oraz wszczęcia postępowań wyjaśniających - w 2010 r. do Regionalnej Komisji Orzekającej przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze złożonych zostało 12 wniosków o ukaranie, dotyczących 14 obwinionych.

Po ich rozpatrzeniu przez Regionalną Komisję Orzekającą: 6 obwiniony zostało uniewinnionych, 6 obwinionym przypisano odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, ale odstąpiono od wymierzenia kary, a 6 obwinionych ukarano.